

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE. Kanamunade import Inglisse. — *Egg Imports into England.*

Kanamunade import Inglisse suursadades aprill—juuni oli:

Tähtsamad varustajad	1932	1933	1934	Väiksemad varustajad	1932	1933	1934
Taani	1 975 310	1 973 807	1 636 151	Egiptus		7 540	14
Hiina	32 517	103 612	47 460	Eesti	8 475	23 280	71 400
Soome	93 597	200 841	233 447	Saksa	83 857	23 279	10 277
Hollandi	508 206	331 891	295 234	Ungari	30	14	1 320
Poola	343 480	549 035	711 831	Jaapan	1 950	9 960	4
Norra	26 510	16 797	2 499	Läti	1 842	5 814	60
Rootsi	90 232	56 741	45 434	Leedu	24 060	10 606	12 978
Väiksemad varustajad:				Rumeenia		24 693	30 792
Austria		20	1 338	Türgi		1 968	53 176
Belgia	470 678	59 676	4 531	S. N. V. Liit	53 295	54 348	41 643
Bulgaaria		8 130		Jugoslaavia		23 490	2 670
				Kogu import	3 719 229	3 495 535	3 317 656

ŠVEITS.

Ülevaade Šveitsi majandusest 1934. a. lõpul.

Economic Review of Switzerland at End of 1934.

Šveitsi majanduselu kannatab endiselt kriisiraskuste all. Vaadeldes konjunktuuri iseloomustavaid andmeid, võib majanduslikku olukorda nimetada stagneeruvaks, teatava halvenemise tendentsiga.

Olenevalt aastaajast, kasvas tööpuudus järgmiselt (töötute arv kuu lõpul tuhandeis, klambrites 1933. a. arvud): septembris — 51,4 (49,1), oktoobris — 59,6 (56,4), novembris — 76,0 (71,8) ja detsembris — 91,2 (95,0). Püsivate soojade ilmade tõttu oli seisukord detsembris erandina parem kui läinud aastal. Suurimat töötute juurekasvu näitab ehitustööstus, kuid iseloomustav on tööpuuduse tõus ka pea kõigil teistel aladel, arvatud välja hotellitööstus. Viimaseski järgnes seisukorra väike paranemine alles detsembris, kuna kahel eelmisel kuul oli turistide liikumine 9—12% alla eelmise aasta taseme.

Suurkaubanduse ja elumaksumuse indeksid püsivad pea muutusetu. Detailkaubanduse läbikäik langes 4—8%, võrreldes eelmise aastaga. Konkursside arv tõusis 1934. a. 981-le 1933. a. 862 vastu ehk 14%.

Põllumajanduses osutus läinud aasta lõikus heaks pea kõigil aladel. Eriti rohke oli loomasöödas, mis võimaldab katta tarviduse pea ilma sisseveota. Ka kartulisaa arvatakse katvat pea täielikult kogu maa tarviduse uue lõikuseni, arvatud välja va-

raste värskekartulite sissevedu lõunast varakevadel. Põllumajandussaaduste hinnad lõdvenesid sügisel mõnel alal hooajaliselt, kuid valitsuselt õigeaegselt tarvituselevõetud abinõude tõttu mitte nii tunduvalt, et see oleks annulleerinud tulu saagi suurenemisest. Mõnel alal, nagu töuloomade müük välismaale, olid hinnad isegi paremad ja müüdud loomade arv suurem kui 1933. a.

Vaatamata heale aastale, ei ole võlgadega koormatud põllumajanduse raskused oluliselt vähenenud. Riigi toetusega kindlustatud hinnad kõige tähtsamal alal — piimamajanduses näitavad nõrgenemise tendentsi ning küsimus on, kas suudetakse neid hoida senisel tasemel. Eriti teeb muret võitodangu tõus, kuna või tarvitus püsib endiselt piiratuna. Aasta lõpul seisid ladudes tuhandeid tonne võid suvisest toodangust, mis turupuudusel tuleb vististi sulatatult saata müügile odavahinnalise kõõgi-võina. Sellele vaatamata püüab liiduvalitsus teha kõik hindade taseme hoidmiseks sel alal, ega pörka tagasi sellistegi abinõude eest, nagu novembris kehtima pandud määrus, mis raske karistuse ähvardusel keelab suhkru tarvitamise loomatoiduks.

Väliskaubanduse läbikäik läinud aasta neljandal veerandil oli järgmine (klambrites 1933. a. arvud): sissevedu 379 (437), välja-vedu 235 (232), sisseveo ülekaal 144 (205)

ÜHISELU TRÜKIKOJA

juhtlauseks on:

hea töö

täpne ja kiire tellimiste täitmine

mõõdukad hinnad

Sellepärast aktsiaselts „Ühiselu“ trükikoda ongi see asutis, mida Teie vajate oma trükitööde täitmiseks

Tellimiste vastuvõtmine

trükikoda kontoris Pikk 42, Tallinnas

Telefonilised tellimised — tel. 442-04

Kõiksugu heina-, juurvilja- j.n.e.

seemneid

*kasvatab oma seemnekasvatuses
ja ostab põllupidajatelt ristik-
heina seemet*

Eesti Seemnevilja Ühisus

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE
ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
Ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—
Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsiooni juhataja J. Janusson
Sektsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektsiooni juhataja J. Kurkus
Sektsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 15/16

Tallinnas, 16. aprillil 1935

Nr. 15/16

SISU:	Lhk.	CONTENTS:	Page
PÕLLUMAJANDUS.		AGRICULTURE.	
Meie eksportivõid kvaliteet	277	Quality of Our Export Butter	277
Kevadine põllutööriistade turg	280	Agricultural Implements' Market	280
Ostuväetiste turg	281	Artificial Fertilisers' Market	281
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS.		INDUSTRY AND TRADE.	
Kalakaubandus möödunud aastal	282	Last Year's Fish Trade	282
Väliskaubandus märtsis ning I veerandaastal	286	Foreign Trade in March and in the First Quarter	286
Lühimuudseid	289	Sundry Information	289
LAEVANDUS.		SHIPPING.	
Laevasõit ja veod laevadel Eesti sadamates	290	Navigation in Estonian Harbours	290
Tallinna sadam	291	Tallinn Harbour	291
HINNAD.		PRICES.	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	292	Prices and Quotations	292
Valuutahinnad	293	Exchange Rates	293
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.		AGRICULTURAL MARKETS.	
Põllumajanduslik väljavedu	293	Exports of Agricultural Products	293
Võiturg	293	Butter Market	293
Peekoniturg	294	Bacon Market	294
Tapaloomade- ja lihaturg	294	Cattle and Meat Market	294
Kanamunaturg	295	Egg Market	295
Teraviljaturg	295	Grain Market	295
Linaturg	296	Flax Market	296
Aedviljaturg	297	Vegetable Market	297
Laadad	297	Fairs	297
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID.		FOREIGN COUNTRIES.	
Briti-Vene uus kokkulepe	298	New Anglo-Russian Agreement	298
Intressimäära alandamine ja hoiused Saksas	299	Interest Reduction and Saving in Germany	299
Inglise suurim kontsern	299	British Largest Concern	299
INFORMATSIOONI OSA.		INFORMATION PART.	
Eesti Panga nädalaaruanne	300	Eesti Panga (Bank of Estonia) - Weekly Return	300
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Kanamunade import Inglise	301	Egg Imports into England	301
Ülevaade Šveitsi majandusest	301	Economic Review of Switzerland	301
Soome-Eesti kaubandusüh. asutamine Helsingis	302	Establishment of Esto-Finnish Trade at Helsinki	302
Rukkihinnad Soomes	303	Rye Prices in Finland	303
Soome või väljavedu	303	Finnish Butter Exports	303
Piiritusetoodangu töstmise Soomes	303	Attempted Increase of Spirit Production in Finland	303
Kartuliostud viinavabrikutesse Soomes	304	Purchases of Potatoes for Spirit Distilleries in Finland	304
Eesti väliskaubanduse bilanss märtsis	304	Estonian Trade Balances in March	304

Järgmine Majandusteade nr ilmub pühade tõttu 30. aprillil.

Kuukiri

„KONJUNKTUUR“

on määratud Konjunktuurinstituudi uurimistöõde ja väliskaastöö igakuiseks avaldamiseks.

KONJUNKTUUR jaotub sisult 12 eriossa.

- I. Konjunktuurindekseis** tuuakse arvuline ülevaade kõigi tähtsamate majanduselu nähtuste kohta.
- II. Eesti majanduse** ülevaates püütakse anda meie majanduselu nähtuste igakülgne objektiivne hinnang. Selle koostamisest võtavad osa ka sektsioonide nõukogud.
- III. Välismaa majanduselust** antakse samuti igakuine ülevaade, käsitledes välisriikides ilmsikstulevaid suundi.
Nende üldiste ülevaadete kõrval omistatakse üksikasjalist tähelepanu pike-
mate käsitluste näol tähtsamale üksikaladele (põllumajandus, tööstus,
kaubandus, transport, tarbimine, töö- ja palgaolud).
- IV. Riigimajanduse osas** võetakse üksikasjalisele käsitlusele meie riigimajandus ta ko-
guulatuses, samuti tuuakse ka ülevaateid tähtsamate riikide riigimajanduse sei-
sukorrast.
- V. Balti riikide kohta** toodavad ülevaated toimuvad nende riikide tegelaste kaasabil
ja tohiks id kujuneda meile huvitavaks.
- VI. Vene majanduse osas** avaldatavad andmed aitavad kaasa meie idanaabri olukorra
hinnangule.
- VII. Maailmamajanduse probleeme osas** jälgitakse maailmamajanduses sündivat mur-
rangut ja majandusstruktuuri muutusi.
- VIII. Ühiskondlikke probleeme on osa,** kuhu kuuluvad uurimused, mis majanduselu kõr-
val haaravad ka ühiskondlikku elu.
- IX. Majandusteooria osa** püüab käsitleda tähelepanavamaid voole kaasaegses majan-
dusteoorias.
- X. Konjunktuuriteooria arenemisest** tuuakse järjekindlalt ülevaateid.
- XI. Konjunktuurasutiste tööst** antakse järg-järgult ülevaateid kõigi tähtsamate konjunk-
tuurasutiste töö ja saavutuste kohta. Ühtlasi sisaldub selles osas ka meie oma
instituudi tegevuse kroonika.
- XII. Välisriigid arvudes** tuuakse ühtlasel süsteemil korraldatud ülevaateid järjekorras
kõigi tähtsamate välisriikide kohta.

Välismaail instituudi väljaannete käsitamise kergendamiseks varustatakse kõik artiklid ja neis avaldatud tabelid eesti keele kõrval ka ingliskeelsete peal-
kirjadega. Ühtlasi ilmub ühel ajal kuukirjaga ka selle ingliskeelne lisa,
tuues majandusülevaate ja võimalust mõõda ka teiste artiklite sisu kokkuvõtte
selles maailmakeeles.

Kuukiri „Konjunktuur“ ilmub iga kuu 25-dal vihkudena ligi 64 lk.

Tellimishind Kr. 8.— aastas, poolaast. Kr. 5.—
ühes nädalikirja „Majandusteadetega“ „ 12.— „ „ „ 7.—
Tellimised saata: Konjunktuurinstituut, Toomkooli 13, Tallinn.

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NADALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 15/16

Tallinn, 16. aprillil 1935

Nr. 15/16

PÕLLUMAJANDUS

MEIE EKSPORTVÕI KVALITEET. — QUALITY OF OUR EXPORT BUTTER.

J. Jaanhold.

Möödunud (1934) aastal arenes meil või väljavedu võrdlemisi õnnelikult. Või kogus tõusis eelmise aastaga võrreldes 8,6%, samuti nähtub kokkuvõttest, et või kvaliteet on teatud määral paranenud. Ka või ekspordidel jäi aasta tegevuse kohta või kvaliteedi suhtes üldmulje, et möödunud aastal või eriviga ei esinenud, mis mõnel aastal teatud ajajärgul ilmneb, mõnda aega visalt püsib kuni ta jälle kaob. Muidugi ei jäta selline viga avaldamata mõju üldisele aasta keskmisele pallile, kui see viga esineb massiliselt, nagu näiteks juhtus 1933. a. kevadisel hooajal.

Et saada selgemat pilti või kvaliteedi liikumisest 1934. a., toome siin kokkuvõttes kõrvuti ka 1933. a. protsendilised andmed üksikute pallide liigituse ja sortide järgi:

Toodud kokkuvõttest selgub, et kõigi madalamate võisortide protsent on vähenenud I sordi arvel, kuna viimase protsent on tõusnud 88,88-lt 1933. a. 95,63-le 1934. a. See sugust võrdlemisi suurt I sordi või tõusu pole ammu juba olnud. 1928. aastal oli umbes samasugune I sordi protsendiline tõus, kuna tagasiminekuid teatavasti tuli ette 1929. a. vähesel ja 1932. aastal suuremal määral. On täiesti loomulik, et lõpmatuseni ei saa I sordi protsent tõusta ja saavutades möödunud aastal sellise kõrge taseme paistab, et tulevikus tõusuvõimalus on juba üsna piiratud; normaal olukorras võib oletada möödunud aasta saavutusest ainult väheseid kõikumisi üles ja alla. Võib juhtuda ka, et möödunud aasta saavutus jääb pikenuks ajaks rekordsaavutuseks. Üldine aastane keskmine pall oli 1934. a. hindamisel 12,09, kuna eelmise aasta oma oli 12.00. Kui või hindamiste tulemustena oleme saavutavate esimese sordi kõrge taseme, nii et edaspidiseks protsendiliseks tõusuks suuri võimalusi enam ei ole, siis on esimese sordi kõrgemate liikide, s. o. üle 12 ja kuni 13 palli saavutamiseks teha veel küllalt.

Eksportvõi jaotus kvaliteedi järgi 1933—34.

Grading of Export Butter 1933—34.

Või hindamis- pallid Butter Grading Points	Ekspordiks kontrollitud või 1934. a. (tunnide arv) Butter Con- trolled for Ex- port in 1933 (No. of Bbl.)	% ^o / _o — % of Total			
		1934		1933	
		Pallide järgi According to Points	Sortide järgi According to Grade	Pallide järgi According to Points	Sortide järgi According to Grade
13	28 477,5	10,80	95,63	9,98	88,89
12,7	3 043	1,40		2,96	
12,5	7 820	3,60	3,48	3,89	8,97
12,3	4 641,5	2,14		0,08	
12,0	168 835,4	77,69	0,58	72,05	1,23
11,7	10	0,01		0,20	
11,3	524	0,24	0,36	0,92	0,92
11,0	7 009	3,23		0,16	
10,7	1 8	0,06	0,37	0,87	0,92
10,5	65	0,08		0,92	
10,3	120	0,06	0,36	0,92	0,92
10,0	857	0,37		0,92	
9,0	778	0,36			

Mis puutub soolata ja soolaga või keskmistesse hindamistulemustesse, siis olgu siinkohal tähendatud niipalju, et soolane või andis 1934. a. kõrgema aastakeskmise palli kui soolata või, ja mitte ainult harilikul hindamisel, vaid ka kestuskatsete hindamistel. Soolase või hulgast andis aga see osa võid, mis suurema soolasisaldusega ja mis määratud P.-Inglise saatmiseks, jällegi kõrgema aasta keskmise palli nii harilikul kui ka kestuskatsete hindamisel kui nõrgema soolasisaldusega või.

Olgu veel tähendatud, et kestuskatsete tulemused näitasid 1934. a. jällegi kvaliteedi tõusu, kuna selle osa või protsent, mis kestuskatsetel jäi püsima esimese sordi piiridesse, on tunduvalt tõusnud.

Märkides üldised aasta keskmised tulemused nii harilikul kui kestuskatsete hindamistel, poleks huvitusetu tuua neid tulemusi ka üksikute maade järgi.

1934. a. kontrollile esitatud või kvaliteet maade järgi.

Quality of Export Butter by Countries, 1934.

	Kokku võid tühmides Total Butter Output in Bbl.	Sellest % -- Thereof %		Siseturu Sold at Home				Aasta keskmine pall harilikul hindamisel Yearly Average Point at Ordinary Grading
		I sordi I Grade	II sordi II Grade	Kvalit. pärast For Quality	Vee % pärast For Water %	Alakaalu pär. For Deficient Weight		
Viru	20 324	95,4	3,6	0,2	0,7	0,1	12,10	
Järva	27 514,9	96,2	3,1	0,3	0,4	—	12,07	
Harju	15 332	93,4	5,4	0,2	0,9	0,1	12,05	
Lääne	16 328	94,3	4,6	0,3	0,8	—	12,07	
Saare	6 783,5	95,31	2,43	0,68	1,57	0,01	12,12	
Pärnu	28 265	93,46	5,26	0,38	0,87	0,03	12,07	
Viljandi	40 166	95,39	3,89	0,41	0,80	0,02	12,10	
Tartu	33 353	94,70	4,13	0,43	0,73	0,01	12,08	
Valga	12 005	97,7	1,8	0,3	0,2	—	12,14	
Võru	18 686	94,7	4,4	0,4	0,4	0,1	12,10	
Petseri	556	92,7	5,1	0,7	0,5	—	12,16	
Kokku ja aasta keskm.	217 313,4	94,99	3,93	0,36	0,69	0,03	12,09	

Esimese sordi % järgi pääsid 1934. a. esimesele kohale Valgamaa ühispiimatalitused, nimelt oli neil I sorti 97,7%, ja see esimene koht on Valgamaal juba kolmas aasta järgimööda, mis seletatav vast sellega, et Valgamaal asuvad võrdlemisi suured ja korralikult seadistatud piimatalitused peale ühe 231-tünnilise aasta-toodanguga, see andis ka ainult 56,5% esimest sorti võid. Valgamaa 9 piimatalituse hulgast andis 4 isegi 100% ja 2 üle 99% esimest sorti. Järgmisena tu-

leb Järvamaa 96,2 %-ga, siis Viru- ja Viljandimaa 95,4 %-ga jne. Kõige väiksema I sordi %-ga on Harju-, Pärnu- ja Petserimaa piimatalitused. Piimatalitusi, kus 100% valmistati esimest sorti, oli 1934. a. kokku 24, kuna senini juhtus neid ainult mõned üksikud.

Mainitud 24 piimatalitust on sellised, kelle võid peale kontrollkomisjoni hindamist pole ka suure veesisalduse ega alakaalu tõttu jäetud siseturule. Sarnaseid piimatalitusi aga, kus kontrollkomisjoni poolt kõik esitatud või, s. o. 100% hinnatud I sorti, seega suure veesisaldusega ja alakaaluga arvesse võtmata, oli 1934. a. kokku 41.

Aasta keskmise hariliku hindamise palli järgi on esimesel kohal Petserimaa oma kahe piimatalitusega, neist ühel 12,20 ja teisel 11,70, keskmine 12,16, kusjuures viimasel on aasta jooksul kontrollile esitatud ainult 46 tünni võid, mistõttu ta keskmine pall mõjuetas vähe maakonna keskmist palli. Muidu senini on Petserimaa piimatalitused nii I sordi %-ga kui ka aasta keskmise palliga olnud ikka viimasel kohal. Harilike hindamiste keskmised pallid maakondade järgi on kaunis ühtlased, nii on kõige madalam keskmine Harjumaa piimatalitusest, s. o. 12,05 ja kõrgem Petserimaa piimatalitustel, nimelt 12,16. Kestuskatsete hindamiste keskmine pall on Petserimaa piimatalitustel aga teistest seevastu märksa madalam. Kõrgem kestuskatsete hindamise keskmine pall on Võrumaal, siis keskmise palli vähenemise järjekorras Pärnu-, Saare-, Tartu-, Viljandi-, Järva-, Lääne-, Harju-, Valga-, Viru- ja lõpuks Petserimaal.

Peale otsese kvaliteedimääramise kontrollkomisjoni poolt kontrollile esitatud võis toimiti keemia laboratooriumis samadest proovidest paralleelselt ka veesisalduse määramist. Kokku tehti aasta kestel veesisalduse määramisi hariliku hindamise proovide võis 32 268. Kogu mainitud proovide arvust sisaldasid võiproovid vett järgmiselt aasta kohta:

Veesisaldus %	proovide arv	%
10 — 10,9	1	—
11 — 11,9	53	0,16
12 — 12,9	536	1,66
13 — 13,9	8 745	11,61
14 — 14,9	13 837	42,88

Veesisaldus %	proovide arv	%	Rasva %	R.-M. arv	Refraktsioon 40° C
15 — 15,9	13 539	41,96	Maks. 84,0	30,39	45,59
16,0	195	0,60	Miin. 81,0	24,09	41,53
16,1—16,9	310	0,96	IV Keskm. 83,5	25,76	43,31
17 — 17,9	34	0,11	Maks. 86,0	27,33	44,92
18 — 21,9	18	0,06	Aasta keskmine . 83,5	23,06	43,36

Toodud kokkuvõttest näeme, et kõige soovitavam veesisaldusega 14—15,9% valmistatakse meil võid 84,84% kogu tehtud proovidest ja selline kõrge protsent kestab juba mitmendat aastat. Kuid 362 proovi, mis proovide arvust 1,13% ja või kogusest 0,69%, näitab veesisaldust üle 16,0%, millist võid tuli jätta siseturu jaoks ja sellest oli veel 13 proovi üle 18% veesisaldusega, milline või praeguse siseturu varustamise määruse järgi ei vasta ka siseturu normile, kuna seal lubatakse müügile maksimaalselt 18%-lise veesisaldusega võid. Üksikute kuude järgi oli keskmine vee %-määr võis järgmine:

Jaanuar . . . 14,63	Mai 14,58	September . 14,91
Veebruar . . 14,62	Juuni 14,75	Oktoober . . 14,73
Märts 14,49	Juuli 14,89	November . . 14,53
Aprill 14,54	August 14,97	Detsember . . 14,45
Aasta keskmine 14,67		

Juulist septembrini on enamasti alati olnud kõrgemad keskmised vee %-määrad ja tabelist näeme sama ka 1934. aastal. Väiksema veesisaldusega kuud on enim olnud novembrist aprillini-maini ning keskmised juuni ja oktoober. Sama näeme ka andmetest möödunud aasta kohta. Tähenab veesisalduse kõikumised võis kuude järgi on kujunenud reeglipärasteks, kuigi need kõikumised enesest ei ole suured, nimelt 1934. a. oli miin. 14,45 ja maks. — 14,97%. Või keemilise koosseisu standardimiseks määrati laboratooriumis alaliselt aasta jooksul veel Reichert-Meissli arvu, refraktsiooni 40° C juures ja rasva %. Esiteks tehti 25 väljavali tud piimatalitusest aasta-aegade järgi 4 kor da aastast saadatud võist mainitud standardi määramised, mis andsid järgmised tulemused:

Teiseks võeti kõigilt eksportvõid valmistajailt piimatalitusest igas kuus juhuslikult proovid standardi määramiseks, millised aasta keskmised tulemused läksid peagu täpsalt kokku eelpool toodud andmetega.

Soola % määramisi tehti paralleelselt neis proovides, milledes määratakse R.M. arvu ja refraktsioon, kuid et need proovid moodustavad väikese osa soolaga või üldkogusest, siis ei saa neid määramisi võtta iseloomustavaks aasta keskmise soola % määrajaks. Soola keskmise % sisaldusest annavad hoopis õige ma pildi kestuskatsete proovidest tehtud määramised. Neid määramisi kogub nii palju, kui palju soolaga või proove käib aasta jooksul läbi kestuskatsetest.

Sellepärast toome neist katsetest soola sisalduse määrad ja nimelt:

I kestusperioodil 195 proovis keskmiselt 1,30%
II " " 192 " " 1,22 "
III " " 134 " " 1,16 "
IV " " 188 " " 1,18 "

Aasta keskmine soola % 534 kestusproovis seega oleks 1,21%.

Toodud keskmine soola määr on üldine soolase või kohta, kuid mitte tõeline aasta keskmine, sest tunnide arv on siin arvestamata. Tõeline keskmine peaks olema siiski kõrgem. Selles osas võis aga, mis valmistatakse P.-Inglise turu jaoks, on keskmine soola % muudugi veelgi kõrgem kui tõeline üldine keskmine, kuna P.-Inglise turu jaoks valmistatakse võid eri tellimise peale.

Toome siin ka need andmed, mis näitavad kuidas esineb P.-Inglise turu jaoks esitatud võis soola % viimasel ajal. Esiteks määratakse kontrollkomisjoni poolt maitset soola sisaldus märkusega „vähese soolaga”, „paraja soolaga” ja „liiga soolane” ja tulemus oli 1. I — 12. II kokkuvõttes — 6 262 tünnist võist:

„paraja soolaga“	5 602	tünni ehk 89,5%
„liigse soolaga“	290	„ „ 4,5 „
„vähese soolaga“	371	„ „ 6,0 „

Kuigi meil nõutakse soolasisaldust P.-Inglise või jaoks 1,5—2,0%, kuid maitse koha-

	Rasva %	R.-M. arv	Refraktsioon 40° C
Min.	82,5	27,08	41,72
I Keskm.	83,9	29,66	42,41
Maks.	85,0	32,39	42,85
Min.	81,5	27,57	42,02
II Keskm.	83,5	29,25	42,56
Maks.	85,0	30,39	43,92
Min.	81,5	24,97	43,52
III Keskm.	82,9	27,56	44,87

selt varieerub see nõue tegelikult laiemates piirides, nimelt 1—2,5%. Nii laboratoorsed andmed näitavad, et vähese soolaga, s. o. kuni 1% soolasisaldusega võib tuleb 6% ümber ja „liigse soolaga”, s. o. üle 2,5% samuti 6% ümber. Tähendab umbes 88—90% kogu P.-Inglise jaoks esitatud võist on „paraja soolaga”, mida ligikaudu, nagu praegu märkisime, kinnitavad ka laboratoorsed andmed. Tegelikult P.-Inglise saadetud võis paraja soolasisalduse % tõuseb vast 94—96-ni, sest või, mis maitse järgi ilmselt nõrga või liigse soolaga ja mis laboratoorsed andmed

ka kinnitavad, jäetakse eksportöride poolt sinna saatmata. Nii veebruaris P.-Inglise jaoks kontrollile esitatud võis oli keskmine soola % 1,73, s. o. peagu täpsalt keskmine sellest normist — 1,5—2,0 — mis nõuab sealne turg.

Eeltoodust nähtub, et möödunud aastal või väljaveo koguse tõusuga ühtlasi on paranenud selle kvaliteet ja selles suhtes meie piimanduse areng on näidanud kõigiti rahuldavaid tulemusi.

KEVADINE PÖLLUTÖÖRIISTADE TURG.

AGRICULTURAL IMPLEMENTS' MARKET.

O. Lutter.

Kui mõned aastad tagasi ei jatkunud kodumaal valmistatud põllutööriistadest nõudmise rahuldamiseks, siis oleme praegu palju paremas seisukorras. Ehkki meie tööstus ei tooda praegu kõiki põllumajanduses nõuetavaid masinaid (niidu- ja lõikusmasinaid, rehepeksumasinaid), siiski on tööstustoodang peamiselt maaharimisriistade alal pea võrdne nõudmisele. Väljudes ainult toodangust, puudub praegu näiline vajadus impordiks. Kuid riigimajanduse seisukohast, kus oleme seotud teiste riikidega kaubanduslepingutega, oleme sunnitud siiski korraldama sissevedu, vaatamata, et omatööstus on täielikult suuteline rahuldama tekkinud nõudmisi. Põllutööriistade ja -riistade impordis esinevad viimasel 3—4 aastal silmapaistvalt Vene tööstussaadused. Järjest suureneva nõudmise Vene põllutööriistade järgi meie põllumeeste hulgas põhjustab eeskätt nende tunduvalt odavam hind, võrreldes meie endi riistadega või Lääne-Euroopast (Rootsi, Saksa j. t.) päritolevatega.

Mis puutub meie endi tööstussaaduste kvaliteeti, siis peab tähendama, et see on viimasel ajal tublisti paranenud järjekindlalt kestnud katsete tagajärjel ja me võime võistelda samalaadiliste välismaa omadega.

Käesoleva kevade põllutööriistade turg on jäänud üksikute masinate ja riistade poolest möödunud aasta tasemele. Uudisartikleid ei ole, kuid siiski on võetud ette katsetulemuste alusel mõned väikesed täiendused

ja seni ilmsikstulnud vigade kõrvaldamised. 1934. aastast alates on kõik A/S. Fr. Krull'i vabrikust tulevad adrad valmistatud valtsitud I terasest tiisliga, mille tõttu on adrad tugevamad, kuid sealjuures kaalult kergemad. Adrad on mitügil kaheksuguste hõlmadega: harilikust terasest ja soomusterashõlmadega. Viimastega varustatud adrad on harilikest 15% kallimad.

Mis puutub hindadesse, siis on need möödunud kevadega võrreldes tõusnud adrahõlmade ja -terade juures 10% ja vedruäkete juures 3—5%, olenevalt piide arvust. Tunduvalt on hinnas kõvenenud soo ja uudismaa künni ader SU1, mille hind on praegu 180 kr. möödunud aasta 150 kr. asemel — hinnatõus 20%. Teised maaharimisriistad on jäänud pea eelmise kevade tasemele. Nii maksuvad A/S. Fr. Krull'i vabrikus valmistatud T, TF ja PS tüüpi ühehobuse adrad 23 kr, 1½-hobuse adrad — 30 kr ja 2-hobuse omad — 32,50 kr. Kuna tüüp PS 2a, mida väga hea eduga ka soo ja uudismaa künniks võib tarvitada, maksub 36 kr. Eelkäruga ja tolmukindlate rattarummudega Rudolf Sack'i ader D9SS, mis on kohane söödi ja soo künniks, maksub 71 kr. kuna sama adra hind ilma eelkäruta on 50 kr. Vene adrad on karastatud ja lihvitud hõlmadega. Kahehobuse adra hind on 24 kr ja ühehobusel 12 kr. A/S. Fr. Krull'i vabrikus valmistatud seemendusatrade hinnad on järgmised: kahe sahaga 80 kr., kolme sahaga 100 kr. ja nelja

sahaga 110 kr., kuna originaal Th. Flötheri seemendusadra hind on 110 kr. Vene seemendusader LTY 2, 2-sahaline (Rud. Sack'i tüüp) maksub 47 kr ja Flöther'i tüüpi CH 4-sahaline — 70 kr.

Kultivaatorite hinnad kr.

	A/S. Fr. Krull	Vene
5 piiga	58	47
7 "	63	60
9 "	70	69

Vedruäkked kodumaa tööstusest kui ka imporditavad (Deering, Mc Cormick) on kõik ühes hinnas ja maksuvad 7 piiga 31 kr. ja 9 piiga 35 kr, Oma vabrikute silk-sak äkked maksuvad 1-raamiga 10 kr., 2-raamiga 20 kr. ja 3-raamiga 31 kr, 6-raamiga seemendusäkke hind on 37 kr. Soome originaal hankmo 2-hobuse äkked maksuvad 116—121 kr. Taldrikäke 8 taldrikuga ja 18—20" läbimõõduga maksub Deering 220 kr, R. Sack 210 kr ja Vene 155 kr.

Külvimasinate valmistamise alal oli kavatsus A/S. Fr. Krull'il k. a. kevadel lasta müügilole oma valmistatud reaskülvimasinaid, kuid vabriku tööga ülekoormuse tõttu ei jõutud nii kaugele ja nii tuleb meie põllumehel leppida veel välismaadelt imporditavate masinatega. Üksikute firmade masinad on hinnalt väga lahkuminevad — nii maksub Deering reaskülvaja 9 reaga ja kaksikaldriku-

tega (1,25 m lai) 380 kr, sama tüüp 11 reaga (1,5 m lai) 420 kr. Rootsi Radix kahekordsete taldrikutega 9 reaga 330 kr, 11 reaga 350 kr ja 13 reaga 370 kr, kuna sama vabriku masinad torudega maksuvad 11-realine 260 kr ja 13-realine 285 kr. Vene reaskülvaja 8-realine ja kaksikaldrikutega maksub 225 kr, 10-realine 255 kr ja 12-realine 288 kr. Kodumaal valmistatud laialkülvimasinad (8 jalga lai) maksuvad 90 kr ja käsikülvimasinad vändast ringiaetavad 9 kr.

Juurviljaharijate hind on 30—35 kr. Planet Junior 2 rattaga (külviaaparaat ühes harimisriistadega) maksub 63 kr., Vene Pl. Juniori hinnaks on 58 kr.

Peale loetletud valmisriistade on müügil nende üksikosad. Kodumaa vabrikud valmistavad ka üksikosi siiani enamlevinud imporditud adratüüpidele, nagu „Sack“, „Hellingebell“ ja teistele. Toormaterjali kallinemise tõttu on adrahõlmad ja terad möödunud aastaga võrreldes 10% kallinenud ja tõusnud kg-lt 5 snt võrra ning maksuvad praegu 55 snt kg. Aukudega hõlmad ja terad on 3 snt kg kallimad, kuna soomusterast valmistatud kg hinnaks on 1.10 kr. Vedruäkke piikomplekt (Deering tüüp) maksub 1.75—1.90 kr ja piioots eraldi 25—30 snt; kultivaatoril piikomplekt 1.75—2 kr. Rullirõnga (malm) kg hind on 35 snt.

OSTUVÄETISTE TURG. — ARTIFICIAL FERTILISERS' MARKET.

Igal kevadel seisab põllumees küsimuse ees: kas tarvitada kunstväetisi, mis määral tarvitada neid, milline on nende tasuvus ja kas ei ole võimalik ostuväetistele mineva rahalise väljamineku vältimine oma majapidamisest saadava laudasõnniku tarvitamisega. Kenkivatele küsimustele otstarbekohase vastuse andmise puhul tuleb lähtuda tarvitamise momendil olevaist hindadest ja üldisest põllumajanduslikust konjunktuurist. Toodud asjaoludest tingituna tuleb vaadata ostuväetiste tarvitamist ja otstarbekohasust korduvalt kahel tähtsamal tarvitamise hooajal, s. o. kevadel ja sügisel.

Praegu müügilolev väetisainete sortiment on sarnane möödunud aastale. Uudisena esineb vaid Vene lahtine superfosfaat, mille laudud on Narvas ja Irboskas. Tšililisalpeetri

väikese sisseveokoguse tõttu on tema müük piiratud ja seepärast on teda tarvitajal võimalik osta vaid 1/3 ostetud lubisalpeetri kogusest.

Ostuväetiste suurmüügihinnad ETK-s.

(kr. kott — 100 kg.)

E.T.K.'s Wholesale Prices of Fertilisers.

(Kr. sack — 100 kg.)

	1935	1934	(+) tõus — Increase (-) langus — Decrease %
Superfosfaat	4.90	4.90	—
Kaalisool	9.10	10.50	—13
Segafosfaat	4.—	3.95	+ 1,2
Eesti fosforiit	3.—	2.95	+ 1,6
Lubisalpeeter	13.75	13.30	+ 3,3
Tšililisalpeeter	14.35	13.80	+ 3,9
Lubiamoonsalpeeter	16.—	15.75	+ 1,6
Väevelhapuammoon	14.—	13.75	+ 1,8
Nitrofoska	25.—	27.—	— 7,5
Kips, franko Tallinn	1.60	2.—	—25

Üldiselt tuleb nimetada käesoleval aastal väetisainete hinna kõvenemist, võrreldes möödunud aastaga. Suurema hinnatõusu osalised on kõik lämmastikku sisaldavad väetised peale nitrofoska, kuna väiksem tõus esineb fosfori sisaldavatel väetistel. Hinnas langenud on peale nitrofoska ka kaalisool.

Toodud tabelis on praegused hinnad, mis kõrvutatud möödunud aasta samaaegsete (märtsi) hindadega. Silma torkab tunduv kaalisoola (13%) ja nitrofoska (7,5%) hinna nõrgenemine, kuna täiilisaalpeetri hind on tõusnud m. a. 13.80 kr-lt 14.35 kr-le. Hinna

kõvenemine seega kotilt 55 snt ehk 3,9% võrra, samuti on tõusnud hinnas lubisalpeeter 3,3%; lubiammoonsalpeetril ja väävelhapu-ammoonil on hinnatõus 25 snt ehk vastavalt 1,6% ja 1,8% ulatuses. Väikese hinnatõusu on teinud läbi ka Eesti fosforiit, millega otseses seoses samaulatuslik segafosfaadi kallinemine, kuna superfosfaat püsis möödunud aasta tasemel. Vene superfosfaadi hind franko vagun Narva ja Irboska on lahtiselt 4 kr. 100 kg ja kottides 4.50 kr.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

KAUBANDUS MÖÖDUNUD AASTAL.

LAST YEAR'S FISH TRADE.

Üldiselt.
General
Features.

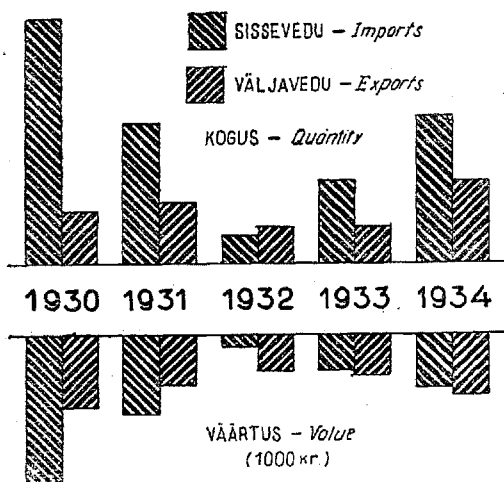
Kalakaubanduses tuli möödunud aastal võidelda mitmesuguste raskustega. Neil turgudel, kuhu me kalakaupu vedanud välja ja kus loomulikud eeldused kaubitsemiseks, tehti mitmesuguseid takistusi vabale kaubandusele. Paljudes riikides on kalakaupade sissevedu takistatud kaitse- ja keelutollidega. Teisal lisaks tollidele seati sisse kontingendid. Seni esinesid tähtsamate kalakauba turgudena Poola ja Saksa, kuid seal tehtud takistuste tõttu on need mõlemad turud palju oma osatähtsusest kaotanud. Möödunud aastal omas suurema osatähtsuse Rootsi turg. Kuid see turg pole kuigi sobiv sellepolest, et Rootsi on ise kalueksportija maa ja seal konkureerida Rootsi oma kalaga on meil võrdlemisi raske.

Värskkala ekspordi oleks võimalik laiendada, kui meil oleks külmutusseadiseid, milliste abil võimalik värsket kala külmutada ja siis eksportida. Näiteks Saksas on meil värskkala kontingent 600 kv kalendriaastas, kuid see on jaotatud sarnaselt, et ilma tollita võime sinna eksportida 400 kv värskelt ja 200 kv külmutatult. Seega saame kasutada antud kontingendist ainult esimese osa — 400 kv värsket kala, kuna vastava külmutusseadise puudusel teine osa kontingendist jääb kasutamata. Samuti nagu värskkala sisseveole, on ka mitmesugustele kalakonservidele tehtud sisseveotakistusi.

Kuid vaatamata raskusile, mis ilmsesid kalakaubanduse alal, ei läinud kalaekspord tagasi vaid suurenes. Suuremal määral kui väljavedu, suurenes sissevedu. Sisseveo suurenemine oli tingitud meie ja Inglise vahelisest kaubalepingust, mis sõlmiti eelmisel aastal ja, mille järgi inglased kauplesid endile heeringate sisseveovõimaluse Eestisse. Heeringate sissevedu selle tagajärjel koguselt kahekordistus.

Kalakaupu veeti välja 1934. a. jooksul 684 431 kr. väärtuses, samal ajal veeti sisse 604 627 kr. väärtuses, seega ületas väljaveetud kalakauba väärtus sisseveo väärtuse 79 804 kr. Võrreldes eelmise aastaga kalakaubanduse bilansi aktiiviteet isegi paranes, sest 1933 a. oli kalakaubanduse bilanss aktiivne 62 tuh. kr., 1934. a. aga 79,8 tuh. kr., seega paranes bilansi aktiiviteet 28,7%. Kalakaubanduse bilanss oleks tunduvalt aktiivsem, kui poleks olnud heeringate sissevedu, sest kogu sisseveo väärtusest heeringate sisseveo väärtus moodustas 89,7% ja kõigi muude kalakaupade sissevedu 10,3%. Heeringate sissevedu soodustas ka see, et 1934. a. suvel meie oma heeringapüügi toodang jäi väiksemaks eelmise aasta toodangust. 1933. a. oli meie oma heeringapüügi toodang 13 000 kv eelmise aasta 21 000 kv vastu, kuid 1934. a. toodang oli 11 000 kv, seega madalam mõlema eelmise aasta toodangust.

Kalakaubandusest üldpildi saame diagram-

mist, kus ka näha läbikäigud eelmisel aastail.

Kalakauba sissevedu.

Fish Imports.

Kalakauba sissevedu eelmise aastaga võrreldes suurenes väga tunduvalt. 1933. a. veeti mitmesugust kalakaupa sisse 2313 tn, kuna 1934. a. tõusis sisseveetud kalakaupade kaal 4067 tn-le, suurenedes seega üle 75%. Väärtuselt oli küll kalakauba sisseveo tõus väiksem kui koguselt, kuid siiski küllalt tähelepanev. 1934. a. oli sisseveetud kalakauba väärtus 604627 kr., aasta varemalt 403482 kr., seega suurenes 1934. a. ligi 50%.

Sisseveetud kalakaupade nimestikku lähemalt vaadeldes, selgub, et heeringad ja silgud moodustavadki sisseveo, kuna muud kalakaupad kannavad täitsa juhuslikku ilmet. Osa sisseveos näidatud kalakaupadest on tegelikult meie oma kalakonservid, mis veetud välja, kuid mõnesugusel põhjusil pole leidnud turustamist ja toodi tagasi. Kalakaupade kogu sisseveost moodustas soolatud heeringate sissevedu 77,6% (siin on arvestamata o.-ü. „Kalanduse“ poolt ulgumerel korraldatud heeringapüük) ja soolatud silgu sissevedu 22,3%; ainult 0,1% moodustasid koguselt muud kalakaupad. Väärtuse järgi oli silkude ja heeringate osatähtsus küll pisut väiksem kui kaalult, kuid siiski muu kalakaup ei moodustanud üht protsenti.

Võrreldes eelmise aastaga heeringate sissevedu suurenes koguselt 1516 tn-lt 3158

tn-le 1934. a. ja väärtuselt 331599 kr-lt 542376 kr-le. Soolasilgu sisseveos kogus suurenes, kuid väärtus vähenes. 1933. a. veeti soolasilku sisse 797 tn ja 1934. a. 908 tn, seega suurenes kogus ligikaudu 14%, kuna sisseveetud soolasilkude väärtus 1933. a. oli 69830 kr ja 1934. a. 57474 kr, seega vähenenud ligi 18%.

Kalakauba väljavedu

Fish Exports.

Kalakauba väljavedu 1934. a. näitas suurenemist eelmise aastaga võrreldes. 1934. a. veeti kalakaupu välja 1300 tn 684431 kr väärtuses, kuna aasta varemalt veeti välja 1082 tn 465496 kr väärtuses. Seega suurenes kalakaupade väljavedu koguselt 20% ja väärtuselt 47%. Kalakaupade väljavedu oli miinimumis 1932. a., mil koguselt väljavedu oli 1006 tn ja väärtuselt 405 tuh. kr, sealtpeale tänini on kalakaubandus arenenud siiski tõusu suunas, kuid pole jõudnud veel 1929—30. aastate tasemele.

Kalakaubandust lähemalt analüüsides leiame, et sisseveetavad kalad kuuluvad enamuses madalahinnaliste hulka, kuna väljaveetud kalad on hinnalt tunduvalt kallimad. Arvestades sisseveetud kalakaupade väärtuse järgi nende keskmine hind kujunes 15 snt/kg, kuna samal viisil arvestatud väljaveetud kalakauba keskmiseks kg hinnaks tuli 53 snt. Nagu väärtuse hinnalisest võrdlusest selgub, on väljaveetavad kalakaupad keskmiselt palju hinnalisemad sisseveetavaist. See on ka loomulik, sest, nagu eelpool nägime, moodustasid peamise sisseveo heeringad ja silgud, kuna väljaveos esinevad kallihinnalised kalad, nagu angerjad, lõhed, kohad jne. Kallihinnalisemaid kalu, mis meilt välja veeti, oli lõhi. Väljaveo väärtuse järgi keskmiseks lõhehinnaks oli 122 snt/kg. Aasta varemalt oli lõhe hind sarnase arvutusviisi järgi kõrgem ja tõusis 141 snt-le/kg. Lõheeksport 1934. a. suurenes koguselt 38237 kg-le eelmise 33031 kg vastu, suurenedes seega 16%. Väärtuse järgi oli lõheeksporti suurenenine vaevast märgatav, kuna keskmiselt olid hinnad madalamad kui aasta varemalt. 1933. a. oli väljaveetud lõhe väärtus 46468 kr ja 1934. a. 46792 kr, seega pea võrdne eelmise aasta väljaveo väärtusega. Lõhe väljaveo suurenenine oli tingitud paremast saagist.

Lõhet eksporditi peamiselt Rootsi. Väljaveetud lõhe üldkogusest veeti Rootsi 29 796 kg 37 524 kr väärtuses.

Teiseks väärtuslikumaks ekspordikalaks olid angerjad. Angerjaid veeti välja 1934. a. 206 665 kg 216 539 kr väärtuses. Väljaveoväärtuse järgi kujunes nende keskmiseks hinnaks 105 snt kg. Kalakaupade väljaveo koguväärtusest moodustas angerjate eksport 32%. Üksikute kalaliikide järgi andis angerjate eksport kõige suurema sissetuleku. Varem aastail omas Saksa turg suurema osatähtsuse angerjate väljaveos, kuid 1934. a. jäi Saksa turg teisele kohale ja tähtsamaks ekspordituruks kujunes Taani. Taani veeti värskeid angerjaid 111 569 kg 114 662 kr

väärtuses, Saksa turule 79 752 kg 87 122 kr väärtuses. Miks Saksa turg jäi tahaplaanile ja Taani kerkis esikohale? Nähtavasti on see tingitud importmaade kaubanduspoliitika. Saksas tõsteti elusangerjate sisseveotolli. Praegu peab sisseveetud angerjate pealt maksma 1. VI — 1. XII 80 penni kg. Tegelikult on see keelutoll, sest meie angerjapüügi peahooaeg satubki sellele ajavahemikule, mil toll Saksa turul kõrge. 1. XII — 1. VI on Saksa turul angerjate toll 10 penni kg, sellal pole meil aga angerjaid kuigi palju vedada välja.

Kolmanda angerjate vällisturuna esineb Hollandi, kuhu veeti 7 819 kg 7 749 kr väärtuses. Hollandi turul on aga elusangerjate

Kalakaubandus. — Fish Trade.

Kalakauba väljavedu. — Fish Exports.	Kaal kg. — Weight in kg.			Väärtus Kr. — Value in Kr.		
	1934	1933	1932	1934	1933	1932
Lõhe, värske — <i>Salmon, fresh</i>	38 237	33 081	7 850	46 792	46 468	9 467
Angerjas „ — <i>Eels,</i> „	206 665	71 539	95 789	216 539	66 597	77 588
Koha värske — <i>Pike-perch, fresh</i>	440 247	402 858	806 559	200 431	180 279	122 714
Haug, värske — <i>Pike, fresh</i>	271 153	276 478	264 604	77 429	79 772	77 028
Siig, värske — <i>Whitefish, fresh</i>	352	4 079	9 291	130	1 316	3 585
Luts, värske — <i>Eel-pout, fresh</i>	980	3 480	1 595	199	736	430
Laikas, värske — <i>Bream, fresh</i>	123 565	53 230	38 414	26 042	11 065	10 045
Ahvenas, värske — <i>Yellow perch, fresh</i>	18 486	5 750	8 731	8 511	1 557	2 822
Forell, värske — <i>Trout, fresh</i>	9 510	11 361	14 529	10 194	13 252	13 528
Turs, värske — <i>God-fish, fresh</i>	9 196	70	—	1 613	11	—
Värsked kalad ern. — <i>Fresh fish, not specif.</i>	3 250	—	5 818	839	—	1 555
Tindikala, sool. suits. — <i>Smelts, salt., smoked</i>	71 562	109 642	50 220	13 495	18 994	10 045
Lõhe, suits. — <i>Salmon, smoked</i>	6	56	—	25	140	—
Angerjas, suits. — <i>Eels, smoked</i>	105	119	—	158	163	50
Kilu, räim, suits. — <i>Killo, sprats, smoked</i>	9 213	44 607	117 559	2 191	14 877	24 843
Siig, suits. — <i>Whitefish, smoked</i>	55	60	65	45	46	52
Suits. kala ern. — <i>Smoked fishes, not specif.</i>	7 956	—	—	2 552	—	—
Silgud, sool. — <i>Sprats, salted</i>	—	415	24 011	—	84	2 256
Heeringas, sool. — <i>Herrings, salted</i>	134	801	471	30	237	213
Heeringas, suits. — <i>Herrings, smoked</i>	—	—	30	—	—	10
Kilu, soolat. suurtes nõudes — <i>Killo, salted</i>	271	5 900	2 537	67	710	420
Kilukonservid — <i>Killo conserves</i>	31 789	17 249	26 805	23 910	10 686	16 062
Sproti konservid — <i>Sprat conserves</i>	35 908	28 930	28 468	33 794	26 180	22 687
Vimmad	—	300	—	—	120	—
Silmud, marineer. — <i>Lampreys, conserved</i>	1 325	2 194	1 481	1 881	2 617	1 356
Kala kons. ern. — <i>Fish conserves not specif.</i>	2 947	701	2 406	3 909	652	1 935
Kalamari — <i>Caviar</i>	2	—	—	7	—	—
Kalamari, (sugut.) — <i>Spawm (Roe)</i>	930	1 067	251	2 234	1 090	915
Vähjad — <i>Lobsters</i>	15 701	8 477	9 263	15 364	8 167	5 917
Kalamaimud, elus — <i>Spawnings, live</i>	—	—	230	—	—	10
Kokku — <i>Total</i>	1 299 545	1 081 939	1 006 535	684 431	463 496	405 478
Kalakauba sissevedu — Fish Imports.						
Lõhe, värske — <i>Salmon, fresh</i>	—	—	80	—	—	195
„ soolat. ja suits. — „ <i>salted & smoked</i>	41	—	317	100	—	951
Kala kuivat. — <i>Dried fish</i>	—	14	17	—	11	192
Heeringad, soolatud — <i>Herrings, salted</i>	3 157 932	1 515 981	502 696	542 376	331 599	103 207
„ suits. — „ <i>smoked</i>	7	139	119	7	108	52
Silgud, värsked — <i>Sprats, fresh</i>	—	—	4 137	—	—	662
„ soolat. — „ <i>salted</i>	907 681	796 597	350 285	57 474	69 830	24 957
Sardiinid õlis — <i>Sardines in oil</i>	—	471	564	—	1 711	1 529
Kilukonserv. — <i>Killo conserves</i>	—	—	693	—	—	540
Sprotid — <i>Sprat conserves</i>	136	—	499	132	—	450
Muud kalakonservid — <i>Other fish conserves</i>	1 371	139	—	4 533	62	—
Kalamari, sugut.) — <i>Spawm (Roe)</i>	—	16	—	—	174	—
Kokku — <i>Total</i>	4 067 118	2 313 337	859 377	604 627	493 433	133 745

hind palju madalam kui Saksa turul. Teiseks seati sisse Hollandis ka angerjate sisseveokontingendid, eelmise aasta sisseveo alusel, kusjuures meie sisseveokoguseks määrati 10% eelmise aasta sisseveost. Eelmisel aastal vedasime Hollandisse 870 kg, seega jäi meile lubatud sisseveoks ainult 87 kg. Aasta alul sisseveetud angerjad arvati kontingendi alla. Veebruaril väljavedu Hollandi turule ületas aga kaugelt lubatud kontingendi ja sellega oli Hollandi turg suletud. Taani oli aga kaubelnud Hollandilt suure kontingendi angerjate sisseveoks ja nõnda kujunes meie angerjate eksport sarnaseks, et alul läksid nad siit sumplaevadega Taani ja sealt siis juba Taani angerjatena Hollandisse. Sarnase vahetalitussüsteemi juures sai meie kalur loomulikult madalamat hinda.

Koguse järgi kõige suuremaks kujunes koha eksport. Värsket koha veeti meilt välja 440 247 kg 200 431 kr väärtuses; koguselt moodustas koha väljavedu 34% väljaveetud kalakaupade kogusest. Koha eksport eelnenud aastaga võrreldes suurenes nii koguselt kui väärtuselt, sest 1933. a. veeti koha välja 402 358 kg 160 279 kr väärtuses. Peamiseks koha sihtturuks oli Rootsi turg, nagu aasta varemgi. Väljaveetud kohast läks Rootsi 330 141 kg 147 132 kr väärtuses, ehk kakskolmandikku kogu väljaveost. Saksa turule läks 39 617 kg 22 185 kr väärtuses, Poola turule 22 075 kg 5 881 kr väärtuses, Soome, Šveitsi ja Tšehhoslovakkiasse väiksemates kogustes.

Koguse järgi teise koha kalakaupade väljaveos omavad haugid. Haugi veeti välja 271 153 kg 77 429 kr väärtuses. Haugi veeti Rootsi 86 220 kg 23 914 kr väärtuses, Saksa 56 683 kg 17 605 kr väärtuses, Poola ja Danzigi 34 770 kg 7 483 kr väärtuses, Prantsusse 28 980 kg 9 222 kr väärtuses, Soome 27 397 kg 7 395 kr väärtuses ja teistesse riikidesse väiksemal arvul. Nagu siit näha, on haugide väljavedu jaotatud enamvähem võrdsetes kogustes mitme riigi vahel. Siiski võib märkida suuremat kogust Rootsi. Tegelikult pole aga Rootsi turg küllalt soodus, kuna Rootsi on ise suure kalatoodanguga maa. Ainukeseks põhjuseks, miks Rootsi turg viimasel ajal on omanud ikka suurema ja suurema tähtsuse meie kalakaubanduses, on see

asjaolu, et värskekala sissevedu Rootsi pole tollidega, kontingentidega ega muude sarnaste kaubandust takistavate abinõudega piiratud.

Latikaid veeti välja 123 565 kg 26 042 kr väärtuses. Eelmise aastaga võrreldes latikate eksport näitas tunduvat suurenemist. 1933. a. veeti latikaid välja 53 230 kg 11 065 kr väärtuses. Latikate peamiseks eksportturuks oli Soome ja Poola. Soome veeti 67 522 kg latikaid 14 577 kr väärtuses ja Poola 54 563 kg 11 102 kr väärtuses, kuna ülejäänud osa 1 480 kg veeti Rootsi, mille eest saadi 363 kr.

Kalakauba väljavedu riikide järgi.
Fish Exports by Countries.

	Kaal tonnides Weight in tons.				Väärtus 1000 kr. Value in 1000 Kr.			
	1934	1933	1932	1931	1934	1933	1932	1931
Saksa	204	298	416	368	140	141	191	204
Rootsi	482	279	174	277	289	138	83	155
Prantsuse	52	98	18	20	28	55	13	15
Soome	141	106	42	104	40	37	16	54
Poola-Danzig	112	126	277	399	26	29	72	132
Läti	70	98	52	36	14	19	12	10
Ühendriigid	1	2	11	11	1	1	8	9
Norra	0,0	0,0	—	—	0,0	0,0	—	0,1
Leedu	0,0	0,0	1	3	0,0	0,0	1	2
N. S. V. L.	13	—	0,4	—	8	—	0,3	—
Muud riigid	224	75	15	13	188	50	10	12
Kokku	1 299	1 082	1 006	1 228	684	465	406	592

Muid värskekala liike veeti välja väiksemal määral, nagu näha ka siintoodud tabelist, ja nende eest saadud rahasumma moodustab väiksema osatähtsuse kalakaupade väljaveo väärtusest, võrreldes ülatoodud kalaliikidega.

Peale värskekala veeti välja veel mitmesugusel viisil prepareeritud kala, nagu suitsutatult, soolatult ja mõnesugusel muul viisil konservitult.

Konservitud kaladest kõige suurema summa eest veeti välja sprotte. Sprotikonserve veeti välja 35 908 kg 33 794 kr väärtuses, aasta varem veeti välja sprotte 23 980 kg 26 160 kr. väärtuses. Väljaveoväärtuse järgi tõusis sprottide väljavedu seega ühe kolmandiku võrra. Sprotte veeti kõige rohkem Prantsuse turule 11 863 kg 10 769 kr väärtuses, Tšehhoslovakkiasse 5 974 kg 5 953 kr. väärtuses, Briti Lõuna-Aafrikasse 4 591 kg 4 229 kr väärtuses, Rootsi 4 437 kg 3 941 kr väärtuses. Peale selle veel mitmele

poole mujale, kuid väiksemis koguseis ja väiksemas väärtuses.

Konservitud kaladest oli veel nimetamisväärt kilukonservide väljavedu. Kilukonservide veeti välja 31 789 kg 23 910 kr väärtuses. Eelmise aastaga võrreldes kilukonservide väljavedu näitas tunduvat suurenemist, sest 1933. a. veeti välja 17 249 kg 10 686 kr väärtuses, seega suurenes 1934. a. kilukonservide väljavedu koguselt ligi kahekordseks ja väärtuselt rohkem kui kahekordseks. Kilukonservide veeti kõige rohkem Nõukogude Venesse — 12 849 kg 8 283 kr väärtuses. Järgnes väljavedu Prantsusse 5 353 kg 4 366 kr väärtuses, Hiina 3 235 kg 3 001 kr väärtuses ja muudesse maadesse väiksemis koguseis ja väiksema väärtuse eest.

Suitsutatud kaladest veeti välja tinte ja suitsusilku suuremal määral, kuna muude suitsutatud kalade väljavedu oli võrdlemisi vähe tähelepanuvääriv.

1934. a. suurenes tunduvalt vähjade väljavedu. 1933. a. veeti vähje välja 8 477 kg 8 167 kr väärtuses, 1934. a. tõusis aga vähjade väljavedu 15 701 kg ja 16 364 kr-le, suurenedes seega ümmarguselt kahekordseks.

Sihtmaade järgi kalakaubanduse peamiseks väljaveoturuks 1934. a. oli Rootsi. Rootsi veeti kalakaupa 482 tn 239 tuh. kr väärtuses, seega moodustas Rootsi eksporditud kalakaupade kogus 40% üldise väljaveetud kogusest. Rootsi veetud kalakaupade väärtus moodustas 64% väljaveetud kalakaupade koguväärtusest. Ka eelmisel aastal oli

Rootsi kalaväliturgude hulgas kõige tähtsam, kuid 1934. a. tõusis tema osatähtsus veelgi. Saksa turg on oma osatähtsusest meie kala välisturuna palju kaotanud, kuna sealne kaubanduspoliitika teeb takistusi meie kalale sealsele turule pääsmiseks. 1934. a. läks meie kalakaupadest Saksa turule 204 tn 140 tuh. kr väärtuses. aasta varemalt 298 tn 141 tuh. kr. väärtuses. Suuremal määral, kui Saksa turg, on oma osatähtsusest kaotanud Poola turg. Poola läinud kalakogused vähenevad aast-aastalt järjekindlalt. 1930. a. veeti Poola 402 tn mitmesugust kalakaupa, 1934. a. aga ainult veel 112 tn. Rohkem kui koguselt, on langenud Poola veetud kalakauba osatähtsus väärtuselt. 1930. a. oli Poola veetud kalakauba väärtus 158 tuh. kr, kuid 1934. a. ainult 26 tuh. kr. Muude riikide turud on aastati väga mitmekesise tähtsusega.

Kalaekspordil langeb peamiselt suve algusele. Kõige suurem oli eksporditud kalakogus juunis — 209 687 kg ja kõige väiksem novembris — 53 586 kg. Kuude järgi välja veetud kalakauba koguseis pole muutused pidevad, kuid väärtus hakkab alates aprillist tõusma, jõuab maksimumi juunis ja sealt peale langeb pidevalt aasta lõpuni. Suvisel kõrgeseisul oli suurim väljaveetud kalakauba väärtus 97 267 kr ja madalaim detsembris 30 588 kr.

Üldiselt mõeldud aastal kalakaubandus arenes siiski tõusu suunas, vaatamata neile raskusile, mis veeretati ette igasuguste takistustena.

VÄLISKAUBANDUS MÄRTSIS NING ESIMESEL VEERANDAASTAL 1935.

FOREIGN TRADE IN MARCH AND IN THE FIRST QUARTER OF 1935.

Väliskaubanduse liikumise suunas märtsis tuli pööre võrreldes käesoleva aasta esimese kahe kuuga. Erakorraliselt suurenenud sissevedu ning tagasitõmbunud väljavedu andsid märtsis 1,57 milj. kr ja aasta esimesel kolmel kuul kokku 33 tuh. kr ulatuva passiivse bilansi. Seega likvideerus täielikult käesoleva aasta esimese kahe kuu jooksul saavutatud 1,54 milj. kr väljaveo ülekaal.

Sissevedu suurenes (väärtuse järgi) võrreldes eelmise aasta märtsiga 21,3%, välja-

vedu 4,1% ning läbikäik 13,5% — seega langes läbikäigu suurenemine peamiselt sisseveo arvele.

Olulisemaks muutuseks väljaveetud kaupade koostises on toor- ja poolvalmisainete rühma osatähtsuse kahanemine. Tähenstatud rühma osatähtsus (väärtuse järgi), milline andis käesoleva aasta jaanuaris poole kogu üldväljaveost, langes märtsis ühele kolmandikule ning võrreldes eelmise aasta märtsiga kahanes 42,6%-lt — 37,0%-le. Toit- ja mait-

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — Foreign Trade of Principal Commodities.

	Märts				1/I — 31/III			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934
VALJAVEDU — EXPORTS.								
Üldse: — Total:								
	17 335	16 097	3 998	3 840	72 462	42 853	14 698	10 800
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	18	47	5	8	53	473	21	29
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	2 344	1581	1 224	909	9 894	4 615	4 091	3 144
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Nisu — <i>Wheat</i>	—	—	—	—	3 400	—	332	—
Kartul — <i>Potatoes</i>	750	320	32	13	1 445	615	64	25
Või — <i>Butter</i>	453	431	608	449	1 888	1 269	2 066	1 571
Või — <i>Butter</i> 1000 tk.	140	20	5	1	140	85	5	5
Munad — <i>Eggs</i>	8	1	—	—	8	5	—	—
Liha ja liha kaup — <i>Meat and Meat Products</i>	370	311	378	321	1 135	968	1 011	1 102
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	12 087	11 176	1 481	1 635	53 400	29 479	6 680	4 073
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	18	49	24	70	43	157	73	174
Metsamaterjal — <i>Timber Materials</i>	5 825	2 208	383	111	23 382	7 525	1 204	424
Tselluloos — <i>Cellulose</i>	4 431	5 080	507	637	17 710	13 843	2 000	1 692
Lina ja -takud — <i>Flax and Tow</i>	234	723	265	543	1 844	1 518	2 120	1 069
Bensiin — <i>Benzine</i>	97	129	35	40	422	319	171	102
Põlevkiivli — <i>Shale Oil</i>	179	108	18	8	2 268	1 859	98	91
Kunstsarv — <i>Artificial Horn</i>	50	41	113	67	152	122	342	199
IV. Valmisaadused — <i>Manufactured Articles</i>	2 904	3 340	1 288	1 288	9 168	8 761	3 906	3 555
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Vineer ja -toolipõhjad — <i>Plywood and Chair-backs</i>	1 297	1 147	328	242	4 520	3 530	941	705
Ajalehe- ja trükipaber — <i>News a. other Printing Paper</i>	589	611	104	123	1 823	1 761	332	335
Puuv. lõng ja -niit — <i>Woollen Yarn and Thread</i>	69	66	187	203	204	131	579	338
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	57	71	205	316	177	223	789	987
Linane riie — <i>Linen, coarse</i>	26	27	53	57	72	102	149	213
Džaudriie ja -kotid — <i>Jute Cloth and Sacks</i>	117	115	69	66	370	423	221	250
Tsement — <i>Cement</i>	79	797	3	36	270	991	12	45
Tahvelklaas — <i>Sheet Glass</i>	298	207	52	52	764	785	133	162
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Üldse: — Total:								
	17 971	20 355	5 570	4 591	56 649	51 860	14 731	11 558
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	4	—	2	—	6	45	2	3
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	4004	4 458	328	539	10 804	12 763	960	1 394
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Hearingad — <i>Herrings</i>	92	364	10	62	364	697	50	122
Sool — <i>Salt</i>	2 048	960	40	19	4 962	4 347	97	96
Suhkur — <i>Sugar</i>	1 047	1 468	172	261	4 472	4 447	466	699
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	10 355	13 973	1 806	1 646	36 073	31 764	5 227	3 997
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toortubak — <i>Tobacco unmanufact.</i>	39	37	63	56	129	120	218	133
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	129	92	110	94	398	219	341	215
Džauat — <i>Jute</i>	68	185	19	45	698	541	162	126
Puuvill — <i>Cotton</i>	425	350	574	414	1 830	961	1 759	1 126
Vill — <i>Wool</i>	33	20	90	85	99	43	275	171
Kivisüsi ja koks — <i>Coal and Coke</i>	1 643	3 811	23	71	13 709	8 784	236	155
Petrooleum — <i>Petroleum</i>	972	819	58	55	3 687	3 476	214	234
Bensiin — <i>Benzine</i>	345	206	29	18	1 036	659	89	64
Väetised — <i>Fertilisers</i>	5 090	3 755	378	268	10 665	7 429	678	575
Väikel puhastam. — <i>Sulphur unpurified</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Valmisaadused — <i>Manufactured Articles</i>	3 612	1 924	3 435	2 399	9 772	7 333	8 512	6 146
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	36	39	562	477	55	52	743	665
Villane lõng ja -niit — <i>Woollen Yarn and Thread</i>	14	29	107	218	71	77	513	591
Kunstsiidi lõng ja -niit — <i>Rayon Yarn and Thread</i>	10	17	114	107	56	41	334	254
Raud ja teras — <i>Iron and Steel</i>	1 536	627	245	123	4 230	3 079	686	491
Kummi ja k. kaup — <i>Rubber and Rubber Goods</i>	43	24	170	69	91	71	297	13 0
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0,1	0,05	9	7	0,3	0,1	30	8

seinete väljavedu näitas kasvu (34,6%), kuna valmissaaduste väljavedu jäi eelmise aasta tasemele.

Toor- ja poolvalmisainete rühma väljavedu kahanes peamiselt lina ja tselluloosi arvel. Lina väljaveo kahanemise märtsis põhjustas asjaolu, et suurem osa lina tagavaradest realiseeriti soodsate välisturu hindade tõttu veebruaris ja, kuna märtsis reservid jäid väikesteks, siis vastavalt tagavarade kahanemisele kahanes ka eksport.

Toit- ja maitseainete rühmas näitasid kõik tähtsamad ained kasvu — nii koguselt kui väärtuselt. Väärtuse järgi suurenes või väljavedu 35,4%, liha ja lihakauba 16,2% ning kartuli ja munade väljavedu. Suurem osa valmissaaduste rühma tähtsamaist aineist jäi peagu eelmise aasta tasemele, kuna ainult üksikute osatähtsus muutus. Nii kasvas vineeri ja toolipõhjade väljavedu 35,5%, kuna puuvillase riide väljavedu kahanes 35,1%; vähenes veel tsemendi väljavedu.

Sisseveetud kaupade koostis muutus järgmiselt: valmissaaduste ning toor- ja poolvalmisainete sissevedu suurenes, kuna toit- ja maitseainete sissevedu kahanes. Üldsisseveo suurenemine tuleb panna peamiselt valmissaaduste sisseveo suurenemise arvele. Valmissaaduste sissevedu kasvas võrreldes eelmise aasta märtsiga 42,8% võrra. Peagu kõik rühma tähtsamad ained näitasid kasvu. Võrreldes eelmise aasta märtsiga kasvas puuvillase riide sissevedu 17,8%, kuna kunstsiid-lõnga ja -niidi — 6,5%, raua ja terase — 99,2% ning kummi ja kummikauba — 146,4%, kuna villase lõnga sissevedu kahanes 50,9%. Ka toor- ja poolvalmisainete sissevedu näitas tõusu (9,7%). Selle rühma tähtsamatest ainetest suurenes võrreldes eelmise aasta sama ajavahemikuga sissevedu toortubakal 12,5%, toornahal 17,0%, puuvillal 38,6%, villal 5,9%, petrooleumil 5,5%, bensiinil 61,1% ning väetistel 41,0%, kuna kivisöe ja koksi sissevedu kahanes 67,6% ning džuudi 57,8% võrra.

Toit- ja maitseainete rühma kahanemine (väärtuse järgi) tuleb panna peamiselt suhkru ja heeringate arvele. Nii vähenes suhkru sissevedu võrreldes eelmise aasta märtsi andmetega väärtuse järgi 34,1%. Sarnase muutuse põhjustas Läti suhkru ärajäämine

käesoleva aasta märtsis, kuna möödunud aastal samal kuul Läti suhkru osatähtsus (koguse järgi) oli 19,3% suhkru üldsisseveost. Heeringate sissevedu kahanes võrreldes eelmise aasta märtsiga 83,9% põhjusel, et läinud aastal suurel hulgal sissetoodud heeringatest kogunesid tagavarad, milliseid pole suudetud siiani siseturul realiseerida, vaid tehakse seda järk-järgult veel sel aastal.

Väliskaubanduse läbikäik märtsis 1934—35. a.
Turnover of March Foreign Trade 1934—35.

	Märts		1./I—31./III		1./I—31./III 35 % 1934.
	1935	1934	1935	1934	
	Tuhandetes kr. — in 1000 kr.				
Väljavedu — Exports .	3.998	3.840	14.698	10.800	+ 36,1
Sissevedu — Imports .	5.570	4.591	14.731	11.558	+ 27,5
Läbikäik — Turnover .	9.568	8.431	29.429	22.358	+ 31,6
Väljavedu ± —	—1572	—751	—33	—758	
Exports ±					
	Tuhandetes tonnides — in 1000 tns.				
Väljavedu — Exports .	17	16	72	43	+ 67,4
Sissevedu — Imports .	18	20	57	52	+ 9,6
Läbikäik — Turnover .	35	36	129	95	+ 36,8

Käesoleva aasta esimese veerandi väliskaubanduse läbikäik (väärtuse järgi) suurenes võrreldes eelmise aasta sama ajavahemikuga 7,1 milj. kr ehk 31,6%. Samal ajavahemikul kasvas sissevedu 27,5% ning väljavedu 36,1%. Käesoleva aasta esimese veerandi väliskaubanduse bilanss on üldiselt peagu tasakaalus. Kui võtta arvesse asjaolu, et töömeeste harilikust suuremal määral eksporttööstuse toormaterjale — raua, puuvilla, toornahka jne., milliste eest makstud summad osaliselt laekuvad tagasi pärast valmiskaupade realiseerimist välisturgudel ning teiselt poolt tööstussiseseadude täiendamiseks ja uuendamiseks sisseveetud masinate kui ka transportvahendite ostuks kulutatud summad, millised kulutused olid tehtud ette pikema aja peale, siis selgub, et käesoleva aasta esimese veerandi väliskaubanduse bilanss on võrdlemisi soodus.

Väljaveetud kaupade koostises on esikohal (väärtuse järgi) toor- ja poolvalmisainete rühm 45,4%-ga, teisele kohale jäi toit- ja maitseainete rühm 27,8%-ga ning kolmandale valmissaadused 26,6%-ga. Võrreldes eelmise aasta esimese veerandiga suurenesid kõik rühmad (peale elusloomade). Toit- ja maitseainete väljavedu kasvas 30,1%, valmissaa-

duste — 9,9% ning toor- ja poolvalmisainete — 64,0%. Viimase rühma tähtsamatest ainetest näitas hoogsat kasvu eriti lina, metsamaterjal ning tselluloos. Võrreldes eelmise aasta andmetega kasvas (väärtuse järgi) lina väljavedu 93,3%, tselluloosi — 18,2% ning metsamaterjali väljavedu 198,1%. Suurenes veel kunstsarve, bensini ning põlevkiviõli väljavedu, kuna toornahkade väljavedu kahanes.

Toit- ja maitseainete rühma väljaveo suurenemine käesoleva aasta esimesel veerandil tuleb panna peamiselt suurenenud võiväljaveo ning jaanuaris erakordselt väljaveetud nisu arvele. Võid müüsimise välisturgudele käesoleva aasta esimesel veerandil 1388 tn 2056 tuh. kr väärtuses — eelmise aasta 1269 tn 1571 tuh. kr vastu — seega kasvas kogus 9,4% ning väärtus soodsa konjunktuuri tõttu 30,9%. Peekon selle vastu näitas tagasiminekut koguselt 748 tonnilt — 576 tonnile ehk 23,0% ning väärtuselt 986 tuh. kr-lt — 707 tuh. kr-le ehk 28,3%.

Vaatamata valmissaaduste väljaveo suurenemisele, näitas suurem osa rühma tähtsamatest ainetest kahanemist. Nii suurenes väärtuse järgi võrreldes eelmise aasta esimese veerandiga — vineeri ja vineertooli-põhjade väljavedu 33,5% ning puuvillase lõnga ja -niidi väljavedu 49,2%, kuna kahanes — puuvillariide 15,8%, ajalehe- ja triikpaber, jämeda linase riide, džuuatriide, tahvelklaasi ja tsemendi väljavedu.

Jälgides sisseveetud kaupade koostist (väärtuse järgi) leiame, et käesoleva aasta esimesel veerandil domineeriv osa sisseveest langes valmissaadustele 57,8%ga, teine toor- ja poolvalmisainetele 35,5%-ga ning kolmas toit- ja maitseainetele 6,5 %-ga. Võrreldes eelmise aasta esimese kolme kuu andmetega näitas valmissaaduste ning toor- ja poolvalmisainete sissevedu kasvu, kuna toit- ja maitseainete ning elusloomade sissevedu kahanes. Eriti hoogsat kasvu näitas valmissaaduste sissevedu (väärtuse järgi) 38,5%.

Peagu kõigi tähtsamate ainete sissevedu valmissaaduste rühmas suurenes. Võrreldes eelmise aasta esimese kolme kuu andmetega kasvas puuvillariide (13,4%) kunstsiidilõnga ja -niidi (31,5%) raua ja terase (39,7%) ning kummi ja kummikaupade (65,0%) sissevedu, kuna villase lõnga ja -niidi sissevedu kahanes (13,2%). Hoogsat kasvu näitas veel põllutöömehhanite, jõu- ja töömehhanite, transportvahendite ning keemiatööstussaaduste sissevedu.

Ka toor- ja poolvalmisainete sissevedu suurenes (väärtuse järgi) 30,8%. Peale petrooleumi suurenes kõigi tähtsamate ainete sissevedu. Tugevat kasvu näitas puuvillia (59,8%), villa (60,8%) toornahkade (58,6%) ning kivisöe ja koksi (52,3%) sissevedu.

Toit- ja maitseainete sissevedu kahanes (väärtuse järgi) võrreldes eelmise aasta esimese kolme kuu andmetega 31,1%. Sarnase languse (väärtuse järgi) tingis peamiselt suhkru ning heeringate sisseveo kahanemine. Tähendatud ainete kahanemise põhjused on mainitud juba eespool märtsi vaatlusel.

Eelmise aasta esimese kolme kuu andmetega võrreldes kasvas kaubavahetus Britiga, Saksaga, P.-Am. Ühendriikidega, Soomega, Rootsiga ning Leeduga, kuna kahanes N.S.V. Liiduga, Poolaga, Lätiga ja Prantsusega.

Tähtsamatest riikidest oli meil käesoleva aasta esimese veerandi väliskaubanduse bilanss aktiivne: Britiga + 4 010 tuh. kr, Lätiga + 322 tuh. kr, Soomega + 17 tuh. kr, Leeduga + 13 tuh. kr ja Rootsiga + 11 tuh. kr, kuna passiivne oli: Prantsusega — 42 tuh. kr, Poolaga — 263 tuh. kr, N. S. V. Liiduga — 322 tuh. kr, P.-Am. Ühendriikidega — 1 301 tuh. kr ning Saksaga — 1 488 tuh. kr. Eelmise aastaga võrreldes aktiivsus tõusis: Britiga, Lätiga, Soomega — Rootsiga jäi peagu eelmise aasta tasemele kuna Leeduga aktiivsus kahanes. Passiivsus süvenes Saksaga, P.-Am. Ühendriikidega ja Poolaga.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● A./S. Eesti kunstsarvefabrik O. Ker-son & Ko., Tallinnas, on lõpetanud tehase jõujaama, kaseiini, ja kunstsar-

veosakondade suurendamistäien-damistööd. Ettevõtte uuel kujul on teh-nilisest küljest asjatundjate poolt vaadatud

üle ja tunnistatud kõlblikuks ning Majandusministeerium on lubanud uutes ruumides töötada.

● Tartus asuv keemiatööstus „Aks“ on uudistoodetena lasknud turule kollooidium-emulsioonid, missugused leiavad tarvitamist päevapilditööstuses ja valguspaljundamisel.

● P. Neudorf on oma Tallinnas asuvat saapatikkude tehast ajakohaste masinatega täiendanud ning tehase pannud uuesti käima. Ajakohase tehase tooted on jalatöösturite poolt tunnistatud headeks, kuid tehasele teeb raskusi imporditud saapatikkude madal hind.

● Kohtunikkuude talaaririide valmistamise on võtnud oma peale Narva kalevi manufaktuur.

● Majandusministeeriumi tööstusosakond on A./S. Tsemendivabrik „Port-Kunda“ lubanud Kundas sisse seada asuva tsemendivabriku juures tagavara jõujaama. Jaama seatakse üles 750 h.j. aurumasin ja üks 420 Kv. vahelduvvoolu ning üks 125 Kv. alalisvoolu generaator.

● Majandusministeeriumi tööstusosakond on asunud selgitama, kas kodumaal valmistatav kalapüüniste niit on kvaliteetilt halvenenud ja mis põhjusel.

Paar aastat tagasi, kui seda kontrolliti, oli kodumaa niit võrdne välismaa omaga, osalt isegi parem, kuid nüüd on sagenenud kalameeste kaebused, et kodumaal valmistatud püüniste niit märksa halvem ja seepärast tuleks niiti impordida.

LAEVANDUS

LAEVASÖIT JA VEOD LAEVADEL 1934. A. EESTI SADAMATES. NAVIGATION IN ESTONIAN HARBOURS IN 1934.

Laevasõit ja veod laevadel näitavad tõusu juba teist aastat peale 1932. aasta madalseisu. Möödunud 1934. a. oli laevasõit ja veod laevadel märksa suuremad kui aasta varem, mil nad omakord olid suuremad eelkäivast aastast. 1934. a. välissõidus sissetulnud laevade maht on suurem eelmise aasta vastavast arvust 6,4% ja jääb ainult vähe taha 1931. a., mil see arv oli kõige suurem. Rannasõit suurenes välissõidust suhteliselt enam. Rannasõidus sissetulnud maht kasvas 1934. a. võrreldes eelmisega 32,0% ja on suurem kui kunagi varem.

Laevasõit ja veod laevadel 1932—34.
Navigation 1932—34.

	Välissõit Foreign Traffic			Rannasõit Coastal Traffic		
	Sisset. maht net-rgt. Entered reg. tons	Kaupade läbikäik tn. Turn- over of Goods tons	Reisijate läbikäik arv. Passen- gers Carried	Sisset. maht net-rgt. Entered reg. tons	Kaupade läbikäik tn. Turn- over of Goods, tons	Reisijate läbikäik arv Passen- gers Carried
1934	942 402	782 254	42 750	432 810	161 866	116 087
1933	885 886	543 601	40 813	327 904	111 061	107 049
1932	796 066	519 301	38 716	236 810	80 283	89 170

Välissõidus põhjustas laevasõidu elavne- mist kaubavedu, mis suurenes 1934. a. võrreldes eelmise aastaga 1 186,53 tn ehk 40,2% võrra. Hoogsale kasvule vaatamata jääb 1934. a. kaubavedu siiski veel maha 25,6% võrra suurimast kaubaveost 1928. a. Kaubaveo tõusu tuleb panna peamiselt meil väljaveo suurenemise arvele. Transiitkaupu läheb viimastel aastatel meie sadamate kaudu tähtsuseta arvul välja. 1934. a. väljavedu oli suurem eelmise aasta vastavast arvust 57,1% võrra peamiselt suurenenud metsa- väljaveo arvel, ulatudes 1934. a. 532 tuh. tn eelmise aasta 339 tuh. tn vastu. Sissevedu oli 1934. a. 230 tuh. tn ja aasta varem 205 tuh. tn kasvades 12,3% võrra.

Reisijate vedu välissõidus elavnes ka 1934. a. võrreldes eelmisega, nimelt 4,7% võrra.

Laevade liikumine rannasõidus suurenes samuti peamiselt kaubaveo arvel. Kaupade läbikäik rannasõidus 1934. a. oli eelmisest aastast suurem 45,7% võrra. Kuna kaubaveo suurust rannasõidus iseloomustavad sisseveo arvud, märgime, et 1934. a. oli sissevedu sadamatesse 109 tuh. tn, kuna aasta

varem ulatus see 75 tuh. tn, suurenedes seega 44,6% võrra. Suurenenud metsaväljaveedu põhjustas tõusu ka rannasõidu kaubaveos, kuna kasvas metsamaterjali juurdevedu väljaveo sadamatesse. Rannasõidus liikunud reisijaid oli 1934. a. samuti eelmisest aastast rohkem — reisijate läbikäik suurenes 8,4% võrra. Sadamatesse sissetulnud reisijaid oli 1934. a. 59 tuhat, aasta varem 55 tuhat, 1934. a. enam 7,4%.

Sadamate tegevus. Laevasõidu kui ka kauba- ja reisijateveo poolest on Tallinna sadam esikohal tunduva ülekaaluga teiste sadamate üle. Teisel kohal on Pärnu laevasõidu ja kaubaveo poolest, kuna reisijate vedu on Pärnus väike. Teised sadamad kõik on nimetatust märksa väiksemad ja moodustavad laevade läbikäigust mahu järgi kokku 22,8%.

Kaubavedu sadamate järgi jaguneb järgnevalt: Üldkaubaveost langeb Tallinnale 68,7%, Pärnule 17,1%, Narva-Jõesuule 3,9%, Jaagurahule 2,2%, Panga-Pidula-Vaigu-Kihel-

konna randadele 1,8%, Loksale 1,7% ja Kundale 1,1%, kuna teised 19 sadamat omavad kaubaveost kokku vaid 3,5%. Kõigis nimetatud sadamais, peale Saaremaa rannakohtade ja Loksas, on veetud peamiselt välisõidu kaupu. Ka rannasõidu kaupade veo alal omavad nimetatud sadamad ning peale selle veel Kuressaare ja Saaremaa ranna sadamad suurema osatähtsuse. Võrreldes eelmise aastaga suurenes kaubavedu 1934. a. tunduvalt Tallinna, Pärnu, Narva-Jõesuu, Saaremaa rannasadamate, Loksas, Kunda, Paldiski ja Kihnu sadamates. Läbikäigu tõstjaks nimetatud sadamates oli kaubavedu välisõidus.

Reisijate veos on samuti Tallinna sadam esikohal 34,8% osatähtsusega. Tallinna läbikäigu moodustavad peamiselt välisõidu reisijad, kes peale väikse erandi kõik liikunud Tallinna kaudu. Peale Tallinna omavad suurema osatähtsuse reisijate veos sadamad, kust kaudu peetakse ühendust mandri ja saarte vahel, nagu Haapsalu-Kuivaste, Virtsu, Rohuküla ja Heltermaa.

TALLINNA SADAM 6.—13. IV 1934. — TALLINN HARBOUR, APRIL 6—13, 1934.

Laevasõit Tallinna sadamas elavneb järjest. Möödunud nädalal liikus Tallinna sadamas rohkem laevu kui nädal varem. Liinilaevu tuli sisse järgnevalt: Saksast 2 laeva 271 tn segakaubaga ja 23 reisijaga, Inglisest 2 laeva 360 tn segakaubaga, Prantsusest 1 laev 216 tn segakaubaga, Belgiast 1 laev 26,9 tn segakaubaga, Rootsi 1 laev 45 tn segakaubaga ja 3 reisijaga ja Soomest 3 laeva 131 tn segakaubaga ja 124 reisijaga. Väljus liinilaevu järgnevalt: 4 laeva Saksa metsamaterjali, segakauba ja mõne reisijaga, 1 laev Inglisse 343 tn segakauba ja 155 thm. metsamaterjaliga, Belgiasse 1 laev 350 tn segakaubaga ja 4 reisijaga, Prantsusse 1 laev segakaubaga, Soome 2 laeva 120 tn

segakaubaga ja 100 reisijaga ja Rootsi 1 laev 29 tn segakaubaga.

Juhuslikke (tramp) laevu tuli sisse arvult 9 laeva, neist tuli 3 laeva Inglisest, milledest 1 tõi 1 073 tn suhkrut, teine 235 tn segakauba ja kolmas tuli tühjalt, Saksast tuli 1 laev 1 012 tn segakaubaga, ülejäänud 5 laeva tulid tühjalt Tallinna koormat võtma ja kaks neist orderit saama ning remonti. Välja läks 8 laeva, neist 1 laev Saksa 1 040 tn põlevkiviõliga, 1 laev Inglisse segakaubaga, 1 laev Norra 392 tn põlevkiviõliga, 1 laev Rootsi 241 tn segakaubaga, 1 laev Prantsusse 2 315 tn tselluloosiga, 1 laev Itaaliasse kartulite ja kartulijahuga kokku 926 tn, 1 laev Leetu 266 thm. metsamaterjaliga ja 1 laev Soome segakaubaga.

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 11.	8/IV	1/IV	o/o	Märts		English Nomenclature see No. 11.	8/IV	1/IV	o/o	Märts	
	15/IV	7/IV		1935	1934		10/85.	7/1V		1935.	1935
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (börsikom. noteerin-gute järgi (kr. kv)											
Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	11,75	11,75	0	11,75	12,41	55	55	0	64	83	
2. Nisu	13,50	13,50	0	14,17	19,00	70	70	0	78	120	
3. Oder, 6lle	—	—	—	—	18,50	50	50	0	50	50	
4. " sööda	8,75	8,75	0	8,75	18,00	60	60	0	60	60	
5. " Kaer.	7,50	7,50	0	7,50	11,25	50	50	0	50	55	
6. Rukkijahu	14,35	14,35	0	14,12	13,65	25	20	+25	27	24	
7. Rukkipüü	22,13	21,75	+3,8	21,50	23,50	30	25	+20	25	35	
8. Nisupüü (kõrgem sort)	31,00	32,00	-3,1	33,00	36,10	60	60	0	60	60	
9. Kartulid, ekSPORT	—	—	0	—	2,35	40	40	0	38	50	
10. " piirituse	2,00	2,00	0	2,00	1,55	25	25	0	25	30	
11. " vabriku	1,75	1,75	0	1,75	1,55	43	43	0	43	44	
Piimasaadused ja kunstvõi											
12. Juust šveltsai (kg)	1,25	1,25	0	1,25	1,18	5	5	0	5	7	
13. Margariin	0,65	0,65	0	0,65	0,68	—	—	—	4,7	7,8	
Koloniaalkaubad											
14. Suhkur	43,18	42,88	+0,6	42,53	43,71	82	82	0	84	83	
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	4,25	3,7	7,68	+1,2	7,87	—	
16. " Saksaa	2,50	2,50	0	2,50	4,53	8,68	8,17	+5,6	8,61	8,31	
17. " Inglise	2,50	2,50	0	2,50	4,28	7,74	7,88	+4,9	7,50	6,69	
18. Riis, Burma II	45,00	45,00	0	45,00	44,00	Nisu — (kr. kv.)					
19. Tee, Or. Pök., Tselon (kg)	5,75	5,75	0	5,75	7,05	90	14,06	13,52	+4,0	13,83	
20. Kohv, Rio, Santos jne.	4,75	4,75	0	4,75	6,35	91	10,91	10,71	+1,9	9,98	
21. Heering., S. Mattios (tünn)	35,00	35,00	0	35,00	52,50	92	13,40	12,87	+4,1	13,06	
22. " Matfuis "	39,50	39,50	0	39,50	69,50	93	12,21	11,85	+3,0	11,64	
Ehitusmaterjal											
23. Telliskivid (1000 tk.)	35	35	0	35	40	Mais — (kr. kv.)					
24. Tsement (tünn) ¹⁾	6,63	6,63	0	6,63	—	94	—	—	—	—	
25. Lubi	—	—	—	—	3,50	95	12,39	12,22	+5,5	11,80	
26. Tsinkvalge (kg)	0,43	0,43	0	0,43	0,59	Või. (snt. kg)					
27. Ooker	0,22	0,22	0	0,22	0,23	96	100	99	+1,0	109	
28. Värnits	66,50	66,50	0	66,50	72,00	97	140	140	0	145	
Metallid											
29. Raud, sordi	14,00	14,00	0	14,00	12,13	Londonis.					
30. Teras, vedru	25,00	25,00	0	25,00	25,00	98	175	179	-2,3	185	
31. Inglise	480,00	480	0	485	499,00	99	—	—	—	127	
32. Seatina	29,00	29	0	29,00	37,00	100	139	138	+0,7	129	
33. Vaskplekk, punane	163,00	163	0	163	157	101	139	132	+5,3	130	
34. " valge	135,00	135	0	135	139	102	188	139	-0,7	188	
35. Tsinkplekk	67,50	67,50	0	67,50	67,50	Manchesteris.					
Riie ja nahk											
36. Puuvillanerlie, bjas (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56	103	178	—	—	187	
37. " mitkal	0,42	0,42	0	0,42	0,42	104	143	—	—	149	
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,08	2,08	0	2,10	2,25	105	145	—	—	146	
39. " Am. nah. I s. "	2,28	2,28	0	2,28	2,55	106	167	—	—	166	
Kütteained, õlid jne.											
40. Kivitsai, aur, Newcastle	2,55	2,55	0	2,55	3,40	107	—	—	—	163	
41. " sepa	2,75	2,75	0	2,75	3,90	Berliinis.					
42. Põlevkivi, I-a s.	0,85	0,85	0	0,85	0,85	108	373	373	0	373	
43. Turvas	0,83	0,83	0	0,83	0,83	109	384	384	0	384	
44. Põlevkiviõli	5,25	5,25	0	5,25	4,50	110	353	353	0	353	
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,00	10,00	0	10,00	11,50	111	129	134	-3,7	139	
46. Petrooleum, Vene ja Am.	10,75	10,75	0	10,75	12,50	Peekon. (snt. kg)					
47. Bens., R.-põlevk. segab. (lt)	0,27	0,27	0	0,27	—	112	53 ²⁾	53 ²⁾	0	53	
48. " välismaa, I sort	0,29	0,29	0	0,29	—	113	47 ²⁾	47 ²⁾	0	48	
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
49. Rukis	—	—	—	—	13,5	114	43 ²⁾	43 ²⁾	0	44	
50. Nisu	—	—	—	—	—	Londonis (kõrgem not.)					
51. Oder	—	—	—	—	17	115	163	153	0	150	
52. Kaer	9	9	0	8,5	12	116	148	143	0	140	
53. Rukkiyahu	14,3	14,3	0	13,9	13,4	117	139	139	0	136	
54. Sapkiyahu	18,5	18,5	0	18,4	27,9	118	143	143	0	139	
55. Kartulid	3,5	3,5	0	3,4	3,2	119	148	148	0	143	
56. Piim, lahtine (liiter)	9	10	+10	10	9	120	168	168	0	166	
57. Või, meierel	155	155	0	160	153	121	168	168	0	166	
58. " taluvõil	130	135	-3,7	140	144	122	139	139	0	135	
59. Koor, rõõsk (liiter)	100	100	0	100	100	Lina — Võru-Peiseri.					
60. " hapu	90	90	0	90	100	122	130	135 ⁴⁾	-3,3	135	
61. Kanamunad (paar)	7	8	-12,5	9	10	123	121	126	-4,0	126	
62. Sealiha, keeduliba	45	45	0	48	58	124	112	117	-4,3	119	
63. " praehiha	50	50	0	53	64	125	101	106	-4,7	106	
64. Loomaliha, supliha	50	50	0	38	29	126	90	95	-5,3	93	
65. " praehiha	65	65	0	63	51	127	78	83	-6,0	83	
66. Vaskaliha, esim. veer.	25	35	0	26	35	Mujal Eestis.					
67. " tag.	30	30	0	34	45	128	123	133	-8,8	133	
68. Lambaliha, esim. veer.	35	45	0	44	59	129	119	124	-4,0	124	
69. " tag.	45	40	+12,5	49	64	130	110	115	-4,4	115	
						131	99	104	-4,8	104	
						132	88	93	-5,4	93	
						133	76	81	-6,2	81	

1) Fr. Rakvere; 2) 15. /IV — 21. /IV; 3) 8. /IV — 14. /IV; 4) 25. /III — 31. /III.

VALUUTAHINNAD.
EXCHANGE RATES.

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest				1 £ eest \$,	
	Eesti krooni				Saksa mk. jne.	
	15. IV. 1935		9. IV. 1935		15. IV. 1935	9. IV. 1935
Ost	Müük	Ost	Müük	1935	1935	
\$ (dollar)	378	381	374	382	4,8456	4,8381
£ (Inglise n.)	1811	1835	1811	1835		
Saksa riigimark	143,50	147,00	143,50	147,00	12,015	12,00
Soome mark	7,98	8,10	7,98	8,10	226,62 ¹	226,62
Prantsuse fr.	24,70	25,00	24,70	25,00	73,32	73,36
Belgia belga	63,00	65,00	63,00	65,00	28,56	28,57
Helveetsla fr.	120,80	122,40	120,80	123,60	14,952	14,945
Itaalia liir	31,00	31,50	31,50	31,55	58,28	58,12
Eesti kroon.					18,25 ¹⁾	18,25
Rootsi kroon	93,40	94,60	93,40	94,60	19,395	19,392
Taani kroon	30,85	32,05	30,85	32,05	22,40	22,40
Norra kroon	90,95	92,15	90,95	92,15	19,902	19,902
Tšehhoslov. kr.	15,60	15,90	15,65	16,95	115,62 ¹	115,62
Hollandi kulden	250,00	255,50	249,75	255,75	7,175	7,1775
Läti lilt	120,20	122,45	120,20	122,45	14,75 ¹⁾	14,75
Cerv. rubla					5,584 ¹⁾	5,599
Austria šilling	70,80	71,70	70,80	71,70	25,75 ¹⁾	25,75
Ungari pengő					27,50 ¹⁾	27,50
Poola slott	70,65	71,65	70,65	71,65	25,62 ¹⁾	25,62
Leedu lilt	62,30	63,70	62,30	63,70	28,75 ¹⁾	28,75
Danzigi kulden	120,80	123,40	120,80	123,60		

131 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas	1IV.	1935. a.	1934. a.	1933. a.
	8/IV-14/IV 1935	7/IV 1935	1. I kuni 14. IV.	1. I kuni 15. IV.	1. I kuni 16. IV.
VÕI (tonni)					
Butter (tons)	191,2	136,5	1715,2	1441,0	1187,6
Sellest:					
Saksa . . .	60,2	65,5	648,1	729,3	547,0
Inglise . . .	86,1	66,9	925,7	649,0	277,5
Belgiasse . . .	—	—	—	12,1	160,4
Soome . . .	—	—	—	2,1	—
MUNAD					
(tuh. tk.) —					
Eggs (1000)	878	268	1281	83	—
Sellest:					
Inglise . . .	738	108	986	65	—
Saksa . . .	—	—	—	—	—
PEEKON					
(tonni) —					
Bacon (ions)	24,4	—	600,5	861,2	814,2
LINA (tonni)					
Flax (ions)	32,2	150,9	2027,1	1652,3	528,8
Sellest:					
Inglise . . .	10,2	58,7	1708,9	1147,1	820,2
Belgiasse . . .	—	—	70,3	51,0	551,1
Soome . . .	—	—	11,2	33,1	41,5
Saksa . . .	21,9	92,2	145	320,9	1,2
Prantsusse . . .	—	—	10,3	60,5	50,2

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG — BUTTER MARKET.

Möödunud nädalal võis märkida maailma tähtsamail võiturgudel võihindade püsimist, võrreldes eelmise nädala hindadega. Nii noteeriti Inglises, s. o. Manchesteris Eesti võihinnaks 79—81 š cwt, mis on võrdne eelmise kahe nädala hinnale. Ka Saksast saadav hind jäi endiseks, s. o. 88,5 Rmk 100 kg. Vastavalt väljaveetud võikoguste vahetuste kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõihinnaks Kr 1.— kg.

Võitagavarade seis Inglises näitas märtsis väikest suurenemist, kuid on siiski tunduvalt väiksem kui möödunud aastal samal ajal. Nii oli võid Inglise külmutusmajades 30. III s. a. 473 691 cwt, möödunud aasta sama aja 1 009 216 cwt vastu. Seega osutub võid pakumispinge Inglises tänava tunduvalt väiksemaks kui möödunud aastal samal ajal.

Võitoodangu Euroopa karjamaajanduslikes maades nätab juba hooajalist suurenemist, kuna ookeanitagus-

tes maades võitootmine läheb tagasi. Vaatamata sesoonsele vähenemisele oli näit. Austraalias märtsi võitoodang 27% suurem kui eelmisel aastal samal kuul. Tootmisaasta esimesel üheksal kuul võime märkida Austraalia võitoodangust tõusu 15% võrra, võrreldes eelmise tootmisaasta sama ajaga. Uus-Meremaal ja Argentiinas on aga võitoodang väiksem kui eelmisel aastal.

Võid väljavedu N.-Venest näitas möödunud aastal väikest suurenemist, võrreldes eelmise aasta väljaveetud kogusega. Nii eksporditi N.-Venest võid 1934. a. 746 101 cwt, 1933. a. 732 380 cwt ja 1932. a. 608 936 cwt vastu. Seega suurenes võieksport 1934. a. 2% võrra, võrreldes 1933. a. võieksportiga. Peamiseks N.-Vene võieksporti sihtmaaks oli seni Inglise, kuna Saksa ja teistesse maadesse veetud võikogused osutuvad väiksemateks.

P.-Am. Ühendriikides jäi möödu-

nud aasta põua tõttu loomasöötade saak väikeseks, mis põhjustab ka võitoodangu vähenemise. Selle tagajärjel hakkasid P.-Am. Ühendriigid importima võid suuremal määral, kui harilikult, mis põhjustas kaudselt ka Inglise võiturul pakkumise vähenemise ja vöihindade paranemise. Ka käesoleval aastal on P.-Am. Ühendriigid importinud võid suuremal määral kui eelmisel aastal, nii imporditi P.-Am. Ühendriigesse käesoleva aasta jaanuaris 4814 cwt möödnud aasta sama kuu 464 cwt vastu. Veebruaris tõusis imporditud võikogus 30500 cwt-le ja märtsi esimesel poolal 31000 cwt-le. Võid on veetud P.-Am. Ühendriigesse peamiselt Uus-Meremaalt ja Taanist, kuna teistest maadest on saadetised üldiselt väikesed. Ka meilt on eksporditud võid P.-Am. Ühendriikidesse,

eriti viimastel nädalatel. Saadav hind oli vähe kõrgem kui Inglise.

Siseturul maksus või möödnud nädalal snt kg: Tallinnas — meiereivöi (lauavöi) I s. 155 snt, taluvöi (köögivöi) 125—135 snt, Tartus — meiereivöi 135—155 snt, taluvöi 110—135 snt, Pärnus — meiereivöi 150—155 snt (kaupl.), taluvöi 125—135 snt, Valgas — meiereivöi I s. 155—160 snt, II s. 150 snt, taluvöi 110—140 snt, Rakveres — meiereivöi 150—155 snt, taluvöi 135 snt, ja Narvas — meiereivöi I s. 155—160 snt ja taluvöi 110—140 snt kg.

Möödnud nädalal väljaveetud võikogusest läks Inglise 1495 tünni, Saksa 1055 tünni, Am. Ühendriikidesse 999 tünni, Tšehhoslovakkiasse 200 tünni ja Palestiinasse 81 tünni.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul püsivad hinnad stabiilseina. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering püsib neljas nädal muutmatult 80 š tsentner.

Vastavalt sellele jäi muutmatuks ka peekonsigade noteering. Käesoleval nädalal maksevad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	58	47	41		
55,5—59,5 "	47	43	37	Sise-	turu
72,5—75 "					
75,5—80 "	43	39	36		hinnad.

Möödnud nädalal tapeti eksporttapamajades 2695 siga 2606 sea vastu eelmisel nädalal. Toodang püsib endiselt tunduvalt kõrgemal tasemel kui läinud aastal. Käesoleva

aasta esimesel veerandil tapeti eksporttapamajades 27571 siga 22282 sea vastu eelmisel aastal. Eksporttapamajade läbikäik suurenes seega käesoleva aasta esimesel veerandil 5289 sea ehk 24% võrra. Hinnad kujunesid välisurul käesoleva aasta esimesel veerandil vähe nõrgemaks kui eelmisel aastal. Eesti peekoni kõrgema sordi keskmine noteering langes käesoleva aasta esimesel veerandil 78,5 š-le tsentner 84,5 š vastu eelmisel aastal.

Vastavalt hinnalangusele Londonis ja toodangu tõusule nõrgenesid peekonsigade hinnad tunduvalt võrreldes eelmise aastaga. Esimese veerandi keskmine noteering I sordi kohta langes 55 sendile kg-kt 69 sendi vastu eelmisel aastal.

TAPALOODE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Veiseid turul keskmiselt. Hinnad jäid püsima 30—46 snt kg piirides vastavalt liha headusele. Samuti makstakse ka eluskaalu alusel turustades nuumatuist kuni 30 snt, keskmistest kuni 26 snt ja lahjadest kuni 22 snt kg. Hinnad selguseta, kuid suureks hinnalanguseks pole põhjusi.

Vasikalaha hinnad näitavad järjest väheldast kõvenemist. On märkimisväärne, et eriti nõrgemad sordid on hinnas kõvenenud. Nuumvasikate lihast maksti 42—

50 snt, keskmistest 35—40 snt ja lahjadest 30—34 snt kg. Eluskaalu alusel tehti tehinguid 25—35 snt kg piirides vastavalt headusele. Vasikalaha hinnad püsivad.

Lammaste pakkumine kaunis rohke. Eksportlammaste hinnad kõvenesid tugevasti. Nende tapakaalu kg hinnaks noteeriti 95—100 snt ja eluskaalu kg hinnaks 35—40 snt. Siseturul lambaliha hinnad püsivad endiselt 40—55 snt kg piirides. Hinnad selguseta.

Sigu müügil väga palju. Eriti rohkesti on rasvasigu. Neid müüdi 33—37 snt kg piirides. Noored sead maksusid 35—40 snt ja pörsad 40—48 snt kg. Eluskaalu alusel müües tuleks rasvasigadest nõuda 28—33 snt kg. On arvata, et praegustest hindadest sealihaga enam allapoole ei lange.

Lihahinnad teiste linnade turgudel snt kg.

	Sealiha	Veiseliha	Vasikalihaga	Lambaliha
Tartu . . .	36—40	23—38	18—37	35—50
Pärnu . . .	32—37	23—35	23—25	40—55
Valga . . .	35—42	35—45	15—20	33—40
Võru . . .	38—40	20—35	20—25	—
Rakvere . .	36—42	25—45	20—35	40—50

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine Inglises jatkus möödunud nädalal üldiselt nõrgenevas suunas, misjuures aga meie kanamunade hind jäi püsima eelmise nädala tasemele. Siseturul aga võis panna tähele üksikutes linnades munahindade kõvenemist, kuna teistes linnades seevastu hinnad püsisid või näitavad isegi väikest nõrgenemist.

Kuna Inglisest saadav hind jäi endiseks, noteeriti eksportkanamunade hinnaks franko kogumispunkt Kr. 0.45 kg, mis vastab:

50 g munadel	22,5 snt kümme ehk 4,5 snt paar
55 „ „	24,5 „ „ „ 4,9 „ „
60 „ „	27,0 „ „ „ 5,4 „ „

Siseturu munade hinnaks noteeriti 40—50 g raskustel 22 snt ja üle 50 g raskustel munadel 26 snt kümme ehk vastavalt 4,4 snt ja 5,2 snt paar.

Vaatamata sellele, et kanamunade hinnad Inglises on langenud madalale tasemele, on tarvitamine halbade ilmade tõttu võrdlemisi tagasihoidlik. Kuna lihavõttepühad on harilikult toonud kaasa ka munade tarvitamise suurenemise, siis on tõenäoliselt loota käesoleval nädalal munaturu elavnemist Inglises. Selles aga ei tule veel näha hindade paranemisvõimalusi, sest sisseveetud munako-

gused on seni osalt realiseerimata ja sisemaa toodang tõusnud õige tunduvalt.

Munahindade liikumine maailmas oleneb teatavasti väga suuresti tootmise sesoonsusest, mis kevadkuudel näitab intensiivset tõusu ja seega vastavalt ka juhib hindade liikumist korrapäraselt langevas suunas. Võrreldes aga hindade liikumise aastaseid tasemeid üksikutes maades, nähtub, et käesoleval aastal on munahinnad püsinud tähtsamates munakaubanduslikes maades kõrgemal kui möödunud aastal. Käesoleva aasta märtsi lõpul maksusid kanamunad keskmiselt Inglises 19% enam kui möödunud aastal samal ajal, kuna Saksas oli hind eelmise aasta tasemel. Tähtsamates eksportijates maades, s. o. Taanis ja Hollandis oli kanamunade hind vastavalt 30% ja 35% võrra kõrgem võrreldes möödunud aasta märtsi lõpunädala hindadega.

Kanamunahinnad siseturul olid möödunud nädalal üldiselt püsivad, võrreldes eelmise nädala hindadega. Nii maksusid kanamunad snt paar (klambrates eelmise nädala hind): Tallinnas 6—8 snt (6—9 snt), Tartus 7,5—8,5 snt (6—8 snt), Pärnus 7 snt (7 snt), Valgas 6—8 snt (5—7 snt), Narvas 7—8 snt (7—8 snt) ja Rakveres 7 snt (6—7 snt).

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Möödunud nädalal maailma teraviljaturgudel kestis edasi hindade paranemine. Nisuhinnad, mis juba märtsi alul näitasid aeglast tõusu tendentsi, on viimase nädala tunduva hindade paranemise tõttu Winnipegis, Liverpoolis ja Hamburgis ületanud käesoleva aasta esimeste nädalate hinnad. Vaatamata, et rukis viimase kahe nädala jooksul on hinnas tublisti paranenud, jääb siiski praegune hind tunduvalt maha

jaanuari kui k. a. kõrgemast hinnast. Nii näitavad möödunud nädala keskmised noteeringud tähtsamatel maailma teraviljaturgudel järgmisi hindu kr kv (sulgudes on toodud eelmise nädala hinnad): rukis Chicago 8.63 (8.17), Winnipeg 7.74 (7.33), Hamburg (La Plata) 7.72 (7.63); nisu Chicago 13.40 (12.87), Winnipeg 12.21 (11.85), Hamburg (Manitoba I) 14.06 (13.52), Liverpool 10.91 (10.71) ja mais Chicago 12.89 (12.22).

Eelmise nädala numbris toodud lõunapoolkera eksportmaade praeguste nisutagavarade andmetele lisanduvad nüüd ka andmed P.-Am. Ühendriikidest. Andmete järgi on sealised nisutagavarad talupidajate käes praegu 21.5 milj. kv eelmise aasta 31 milj. kv vastu. Samuti on maisitagavarades tunduv vähenemine ja vastavad arvud on 120 milj. kv ja 227 milj. kv. Sellega on sealne nisutagavarade tagasimineku võrreldes möödunud aasta sama ajaga 30% ja maisil 47%.

Möödunud nädalal läks korda müüa Majandusministeeriumil kaubanduslepingu alusel Soome 2000 tn nisu. Osa sellest on juba viidud, kuid enamus on veel meie ladudes. Praeguse müügiga on kaubanduslepingu alusel müügiks minev osa täidetud $\frac{2}{3}$

LINATURG — FLAX MARKET.

Aprilli esimesel poolel kestis maailma linaturgudel endine vaikus. Vene ja Läti linamonopoliid ikka veel puudusid turult ja neil ei näi praegugi olevat kalduvust hindade alandamiseks, kuna nad mõlemad loodavad omad endiste aastatega võrreldes väiksed linatagavarad eeloleva suve kestes siiski lahedasti realiseerida.

Hoolimata monopolide kindlast püsimisest oma seniste hindade juures Lääne-Euroopa linakaubanduse keskustes aprilli kuu teisel nädalal linahinnad siiski pisut lõdvenesid. Selgus, et sakslaste ja venelaste vahel olnud läbirääkimistes ei jõutud tehinguteni: hindade asjus ei saavutatud kokkulepet. Seetõttu vaheltkauplejad linaärid Lääne-Euroopas hakkasid ketrajatele pakkuma Vene linu senisest pisut madalama hinnaga. Kuid ketrajad ei avaldanud ostmiseks huvi, kuna nõudmine linase lõnga ja riide järele on praegugi nõrk ja vähem kui eelmiste aastate samal ajavahemikul.

Praegu on maailmaturul saadaval Leedu, Eesti, Belgia ja Hollandi linu. Kuid nende päritolude hinnad ei ole madalad ja igal nädalal registreeritakse tehinguid ainult väikeste koguste peale, kuigi müüjatel on soov omi tagavarasid realiseerida. Ketrajad näivad Vene lina hindade kujunemist ära oodata tahtvat.

Dundee linabörsil märgiti Ida-Euroopa

osa ulatuses — puuduva 1000 tonni müük toimub vististi juba lähemal ajal. Rukki müüki takistas käesoleva aasta jaanuaris alanud rukkihindade langus tähtsamatel maailmaturgudel. Viimased nädalad näitavad juba hinna paranemist, mis meile väga olulise tähtsusega.

Börsil noteeriti 10. aprillil järgmised suurmüügi hinnad kr kv: nisu 13—14, rukis 11.50—12, kaer 7—8, oder (toidu) 8.50—9.

Väikemüügi hinnad turgudel (kr. 10 kg).

	Tallinn	Tartu	Rakvere	Pärnu	Valga	Narva
rukis	1.15	1.20	1.20	1.15	1.20	1.20
nisu	1.40	1.35	1.50	1.40	1.50	1.50
oder	0.90	0.90	1.00	1.10	1.10	1.10
kaer	0.90	0.80	0.80	1.00	0.80	1.00
rukkijahu	1.43	1.25	1.30	1.30	1.25	1.35
septkujahu	1.85	2.00	2.00	1.80	1.80	2.00

linade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 inglise tonni eest naelsterlingites järgmiselt:

	10. IV 35	27. III 35	11. IV 34
Petseri-Võru R	£ 84	£ 85	£ 63
Läti liivi R	£ 88	£ 89	£ 63
Vene kastleoo IV gr. I s.	£ 94	£ 95	£ 63
Pärnu takud I s.	£ 64	£ 65	£ 41

Nagu toodud tabelist nähtub, on Ida-Euroopa linade hinnad Dundees ajavahemikul 27. III—10. IV k. a. 1 naelsterlingi võrra tonni kohta langenud.

Tallinnas linahindade noteerimise komisjoni koosolekul 12. aprillil 1935. a. noteeriti lina kokkuostuhinnad riiklike standard-sortide alusel franko kokkuostja ladu sentides järgmiselt:

	Petseri- ja mujal Võrumaal Eestis
ristna	R 130 128
hoffsdreiband	HD 121 119
dreiband	D 112 110
ordinaardreiband	OD 101 99
low-ordinaardreiband	LOD 90 88
takuprakk	H 78 76
takk I sort	90
„ II „	78
ehitustakk	15

Tendents: Ostjad ja müüjad tagasihoidlikud.

Toodud noteering on iga standardsordi 1 kg kohta 5 senti võrra madalam kui kahe nädala eest.

Petseri laadale 15. aprillil oli linu vähe kokku toodud. Kaupmehed ostsid talupidajatelt mainitud laadal umbes 11500 kg linu hinnaga 119 senti 1 kg eest ristna standard-sordi alusel.

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Pühade-eelne aeg tõi aedviljaturul õige vähe elavust, mille tõttu hinnad püsisid enam-vähem ühtlasel tasemel, või näitasid ainult väikest langust. Üksikute aedviljade juures, eriti aga rediste juures oli märgata isegi väikest hinnatõusu möödunud nädala lõpul. Käesoleva nädala alul jäi aga rediste hind pisima uuesti eelmise nädala keskmisele hinnatasemele 7—10 snt kimp väikesel viisil müües ja 5—6 snt kimp suurel viisil müües.

Salatihind langes aga veelgi. Salatit müüdi nii suurel, kui väikesel viisil juba 50 snt eest kg. Hinnalangust oli märgata ka rõika juures, mida müüdi 50—100 snt kg. Nii madalal pole veel rõika hind olnud ühelgi aastal. Nähtavasti on hakatud meil rõigast kasvatama suuremal arvul, kuna selle hind eelmistel aastatel oli võrdlemisi kõrge. Hapukurgi hind oli endiselt madal ja neid ei suudeta realiseerida ka Soomes kuigi kõrge hinna eest. Paljud eksportörid, kes möödunud aastal said suuri kasusid kurkide ope-

Külvi-linaseemnete ostu hooaeg on alles algamas. Ekspordiks puhastatud linaseemneid (Riigi Seemnekontrolljaama poolt plommitud kottides) müüakse Petseris hinnaga 33 senti 1 kg eest.

ratsioonidest, lõpetavad käesoleva aasta kevadel omad kurgioperatsioonid ikahjudega.

Sibulate hinnad nii välis- kui ka siseturul püsisid endisel tasemel. Sibula tagavaraade kokkukuivamise ja pakkumise vähene-mise tõttu olid aga nende müügivõimalused vähe paremad. Käesoleva aasta esimesel veerandil tõusis tunduvalt meie sibulate välja-vedu arvukselt, võrreldes möödunud aastatega. Keskbüroode loomine aitas nähtavasti kaasa aiasaaduste väljaveo ajajärgu pikene-misele mitte üksi õunte ekspordi, vaid ka sibulate ekspordi juures. Õunte hinnad näitasid väikest langust, kuna õunte ostmine muutus võrdlemisi tagasihoidlikuks. Ka välismaalt sissetoodud puuvilja — apelsinide ja banaanide, eriti aga viimaste ostmine oli vähene nende kalli hinna tõttu. Viimastel nädalatel sissetoodud apelsinid olid aga väga halvad omalt kvaliteedilt — suur % mädanenuid, mis tegi nende nii kui nii kõrge hinna veelgi kallimaks.

LAADAD — FAIRS.

Peatsel kevadise põllutööhooaja saabumisel on märgata laadadel elavamalt nõudmist veoloomade — peamiselt paremate tööhobuste järgi ja sellest tingituna on hobuste hinnad käesoleval kevadlaatade perioodil võrdlemisi kõrged. Lüksilehmade laadastamine on väga tagasihoidlik, kuna seevastu põrsaste pakkumine ületab nõudmise, mis tingib ka esineva languse hindades!

Üksikute maade laadahindu iseloomustavad toodud andmed.

Taebias (Läänemaal) 8. IV peetud laadal oli keskmise tööhobuse hinnaks 120 kr ja keskmise lüksilehma hinnaks 40—50 kr. Lammastest nõuti 6—9 kr ja 6 nädala vanustest põrsastest 5—7 kr.

Võlupe (Saaremaal) laat 8. IV oli käesoleva aastaaja kohta halvade teeolude tõttu vaikne.

Elusloomadel olid alltoodud hinnad: keskmised hobused maksusid 100—120 kr ja keskmised lüksilehmad 40 kr ümber. Mullikate hind oli 20—30 kr. Vasikate 3—5 kr ja lammaste 5—10 kr. Põrsaste hind kõlkuks 2,5—4,5 kr piirides.

Tamsalu (Järvemaal) laadal 8. IV maksusid head tööhobused 300 kr ja keskmised 200 kr ümber. Headest lüksilehmadest nõuti koguni 150 kr. Põrsaid oli vähevõitu ja hinnaks 5—8 kr tk.

Laura (Petserimaal) laadal 10. IV maksusid keskmised hobused 50—60 kr, lihaloomadest härjad 50—60 kr, lehmad 30—40 kr ja mullikad 20—25 kr, vasikad 4—7 kr, lammad 3—6 kr, põrsad nooremad 3—5 kr ja vanemad 5—7 kr tk.

Põltsamaal (Viljandimaal) 10. IV peetud laat oli elav eriti hobustega kaubit-

semises. Heade hobuste järgi oli elav nõudmine ja seetõttu ületas nende hind tublisti eeltoodud laatade taseme. Head hobused maksusid 350 kr ja keskmised 200 kr ümber.

Samuti olid hinnas lüpsilehmad (hind kõikus 70—120 kr piirides). Vasikad maksusid 4—8 kr, lambad 5—10 kr ja põrsad olenevalt vanusest ja suuruselt 4—8 kr tk.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

BRITI-VENE UUS KOKKULEPE. — NEW ANGLO-RUSSIAN AGREEMENT.

Peale Briti-Vene metsamaterjali lepingu tühistamist Briti valitsuse poolt, asusid asjaomased pooled uutele läbirääkimistele. Läbirääkimiste tulemusi oodati nii eksportöride kui importöride ringkonnis põnevusega. Oldi üldiselt arvamisel, et uues lepingus peale hinnaalandusklausli kõrvaldamise peaks alandatama sisseveetava saematerjali kogust (näiteks 400 tuh. standardilt 350 tuh. standardile). Sellist soovi tuleks lugeda küllaltki põhjendatuks, kui arvestada üliproduktiooni võimalusega käesoleva hooaja metsaturul. Saematerjali küllaltki intensiivses tarbimises sel aastal ei ole ju kahtlust, ent just üsna väike toodangu ülejääk mõjuks hindadele väga negatiivselt.

Nädalapäevade möödudes sõlmitigi Timber Distributors Ltd. ja Vene vahel uus leping käesolevaks hooajaks, milles elimineeriti hinnaalandusklausel vastavalt Board of Trade'i nõudmisele. Mäletavasti eelmises lepingus oli koostatud ka hinnatabel, milline võimaldas hinnaklausli (22 § 6 d) ulatuses liikuda üles-alla, vastavalt teiste riikide metsaeksportöride hinna liikumisele (v. ka M. T. nr. 7). Nüüd mainitud hinnatabel säilitati, tehti aga tunduvalt reduktioone. Briti veetava saematerjali kogust aga ei muudetud, s. o. jäeti maksimaalselt endine kogus — 400 000 stand.

Uutest kindlaksmääratud hindadest informeeriti metsakaubanduse ringkondi möödunud kuu lõpul. Inglises näiteks oli sõlmitud lepinguid endise kokkuleppe alusel juba ligi 160 tuh. stand. Vene saematerjalile. Nüüd kuulub, et need lepingud spetsifikatsioonide suhtes suuremalt jaolt on jäänud püsima, ning vaid hindade suhtes on lepitud uuesti kokku.

Siinkohal olgu toodud mõningaid märkmeid Vene hinnatabeli muudatuste kohta.

Esimese ja teise sordi Arhangelski ja Onega okaspuumaterjali hinnad on redutseeritud ligi 10 § võrra standardilt, kuna III sordi hinnareduktioon on suurem, 8" laudade ja plankude hinnad on alandatud 20 § ning 7" laudad 15 § võrra. U/S saematerjal on ka tunduvalt odavam, arvatud välja 9" ja jämedamad, millised säilusid endistena. Üsna vähe alandatud on IV sordi hinnad; 9" on jäänud muutumatuks, kuna 8" ja õhemad saematerjalide hinnad ses liigis on redutseeritud 5 § võrra standardilt, moodustades seega 8" ja 7" hindadeks £ 10.5.— ning 6" ja õhemad — £ 9.7.6.

Tunduvalt suuremaid hinnaalandusi teostati lehtpuumaterjalis; nii näiteks U/S 9" hinnati £ 11.12.6 endise £ 12.17.6 asemel, 7" saematerjali uueks hinnaks £ 9.15 endise £ 10.15.— asemel, ning lehtpuumaterjali IV sordi hind redutseeriti 10 § võrra standardilt.

Nagu näha, hinnareduktioone on teostatud üksikute sortimentide suhtes väga mitmesuguselt, ühede juures rohkem, teiste juures vähem. Uues lepingus tähendatud hinnad on aga kindlad, kuna on elimineeritud hinnaalandus- ja tõusuklausel, milline oleks võimaldanud hinnamuutusi käesoleval hooajal.

Teatud rahuldamatuse tunnet on tekitanud asjaolu, et Timber Distributors Ltd. ei ole suutnud viia läbi sisseveetava saematerjali koguse redutseerimist; öeldakse, et metsakaubandusele oleks mõjunud positiivselt, kui oleks saavutatud kokkulepe vaid 350 tuh. standardile, nagu möödunud aastal. On soovitatud isegi koguse vähendamist 300 tuh. standardile.

Teatavasti Kanada oli Briti-Vene eelmise kokkuleppe suurim protestija. Nüüd küsitakse, kuivõrd Kanada oma kordaläänud

protestiga on võitnud. Uues kokkuleppes Venest sisseveetav saematerjali kogus on endine ning hinnatase tunduvalt alandatud. Olgugi, et hinnatase uues lepingus pole reutseeritud 22 § 6 d standardilt — nagu see oleks võinud juhtuda hinnaalandusklausli olemasolu tõttu lepingus varem, — kuid uued alandatud hinnad on lõplikud, ning ei ole võimalust tõusuks (nagu see oleks olnud võimalik hinnaklausli põhjal). Arvatakse, et Kanada ka selle uue Briti-Vene kokkuleppega ei jää rahule ning tõstab protesti uuesti.

Võib öelda, et uues Briti-Vene kokkuleppes esindatud hinnad on teataval määral standardhinnad kogu Põhja-Euroopa metsamaterjalidele. Enne Vene materjali hindade

avalikuks tulekut vaevalt teadsid Skandinaavia, Soome ja meiegi eksportörid mida teha. Olukord ei muutunud kuigi palju, kui avaldati Briti-Vene kokkuleppe üksikasju ühenduses hinnaalandusklausliga. Nüüd uues kokkuleppes on aga Vene saematerjalide hinnad lõplikud ning madalamad kui praegused Rootsi ja Soome hinnad. On kindel, et tänavu, mil on pigemini eeldusi saematerjali ületoodanguks, kõik teised eksportörid on sunnitud kohandama omi hindu Vene hindadele. Praegusel hetkel Inglise importöridel on tegemist veel Vene materjalide lepingute korraldamistega ja kohandamisega uutele tingimustele ning Skandinaavia ja Soome metsaturg võib elustuda arvatavasti alles lähemal ajal.

INTRESSIMÄÄRA ALANDAMINE JA HOIUSED SAKSAS.

INTEREST REDUCTION AND SAVING IN GERMANY.

Hiljuti teostatud intressimäärade alandamine Saksas ei haara mitte ainult väärtpaberite intresse, millised alandati ümberlaenusamise teel, vaid ka hoiusummadelt maksetavaid intresse. Alates 1. III maksetakse Saksas harilikudelt hoiusummadelt 3% endise 3½% asemel.

Intressimäära alandamine hoiuseilt tõstis esile küsimuse, kas mainitud samm ei mõju halvavalt hoiuseile. Avaldati kartust, et paljud hoiustajad tulevikus eelistavad rahapalgutamist 4% intressi kandvaise väärtpaberisse. Küsimus ei puuduta muidugi mitte ükski hoiupanku, vaid huvitab ka muid kreditaasutisi, kes muude tehingute hulgas võtavad hoiule hoiusummasid.

Statistilised andmed hoiuste liikumise kohta 1935. a. ei ole meil veel käsitada. Saksa hoiupankade andmeil hoiuste kogus 1934. a. oli väiksem 1933. a. omast. 1934. a. detsembris, peale pikka vaheaega, väljavõetud hoiu-

pankadest ületasid uusi deposiite. On kindel, et 1934. a. hoiuste kahanemine oli mõjutatud suurel määral raha kodushoidmise lainest. Käesoleva aasta esimeste kuude jooksul võib aga oletada hoiuste tõusu, kuna on märgata raha kodushoidmise tendentsi vähenemist ja hoiustajate kalduvust hästi ikavatsetud rahapalgutamise poole ühes teatud püüdega suurendada likviidsust. Sellega ei ole aga siiski veel selgitatud võistluse küsimus rahapalgutamises hoiuarvetele ühelt poolt või selle investeerimises väärtpaberisse teiselt poolt. Siiski näib olevat vähe usutatav hoiusummade väljavõtmine rahaasutistest intressimäära alandamise tagajärjel ja nende palgutamise väärtpaberisse. Pole võimatu, et muil põhjusil tulevikus väärtpaberid leiavad eelistamist hoiuarvete ees. Kuid intressimäär (vähemalt alul) on vaevalt küll seda küsimust otsustavaks teguriks, kuna just väärtpaberite protsendi määra alandati palju tunduvalt kui hoiuarvete oma.

INGLISE SUURIM KONTSERN.

Imperial Chemical Industries Ltd. lühendatult I.C.I. on aktsiakapitali järgi Inglise kõige suuremaks kontserniks, mis registreeritud Inglise Companies Act'i alusel. Ta on ühtlasi üheks suuremaks ja kapitalivõimsa-

— BRITISH LARGEST CONCERN.

maks kontserniks maailmas. Kontserni praeguseks presidendiks on Sir Harry McGowan.

I.C.I. asutamisel 1926. a. kuulusid temasse ainult 4 kompaniid — nimelt Brunner

Mond, Nobel Industries, United Alkali ja British Dyestuffs. Kaheksa aasta jooksul on see kontsern arenenud uute tööstus- ja kaubandusettevõtete liitumisel. I. C. I. 1933. a. aruanne eraldab aga juba 8 tegutsevat pearyhmi, haarates nimelt alkaali-, värviaine-, lõhkeaine-, väetisainete- ja sünteetiliste produktide-, üld kemikaalide, kunstnaha-, lubja- ja metallitööstusi. Nende peatööstusrühmade kohta I. C. I. omab otsese või kaudse 100%-lise kontrollivõimaluse.

I. C. I. teise sektiooni n.-n. mitmesuguste ettevõtete rühma kuulub Scottish Agricultural Industries ja rida mitmesuguseid tööstuse, kaubanduse, kindlustuse ja panganduse alal tegutsevaid kompaniisid, kelledega I. C. I. on seotud finantseerimiste ja investeerimistega.

I. C. I.-le on huvid väljaspool United

Kingdom'i, omades kaubanduslikke kompaniisid üle maailma, näit. Jaapanis, Brasiilias, Tšiilis, Hiinas, Egiptuses, Indias j. m.

Peale selle I. C. I. omab „kontakti“ ja isiklikud suhted Inglise juhtivate kontsernidega, elektri- ja mootoritööstuse ning tekstiilkaubanduse alal j. m.

Rahvusvaheliselt on I. C. I. suhted kasuaktiivse olemise läbi või lepingutega: I. G. värvitööstusega Saksas, General Motors'i ja Du Pont'iga U. S. A.-s, Internatsionaal Nickel'i ja Kanada tööstustega Kanadas, lõhkeainete tööstusega Lõuna-Aafrikas j. t.

I. C. I. kontsernil on £ 77 miljoniline aktiivkapital ning 150 000 aktsionääri, Ettevõtte kogu kasum 1933. a. oli £ 7,66 milj., 1932. a. £ 6,4 milj., 1933. a. maksti harilikku aktsiate omanikkudele 7½% dividendi.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

7. aprillil 1935. a.

PASSIVA

1. Kattvara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	28 575 747,87	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	388 081,37
välisraha	5 081 916,28	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Ctn.</i>	1 882 672,11	a) pangatähed liikvel	36 878 908,—
3. Sissevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	6 095 657,17	valitsuse	8 428 701,06
põllumajandusl.	858 982,94	pankade	7 446 138,07
metsatööstusl.	14 053,45	teised	2 650 935,30
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	6 968 673,56	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	5 621 123,12
valitsusele	2 300 000,—		
teistele*)	3 668 274,16		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	2 297 069,72		
6. Muud aktiivid — <i>Other Assets</i>	15 654 581,27		
	<u>66 413 834,92</u>		<u>66 413 834,92</u>

Kattvara vahetamine jooksvate kohustustega: } 60,77%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 988 133,86.
Includes Ek. 1988 133,86 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

milj. franki. Aasta tulemus väliskaubanduses oli vähem soodus, eriti väljaveo alal: 1933. a. sissevedu 1 594, väljavedu 853, üldlääbikääk 2 447, sisseveo ülekaal 741 milj. fr. 1934. a. sissev. 1 435, väljav. 844, üldlääbikääk 2 279, sisseveo ülekaal 591 milj. fr. Nagu neist arvudest näha, langeb 168 miljonist fr., mille võrra läinud aasta üldlääbikääk oli väiksem eelmise aasta omast, väljaveole siiski ainult 5%. Vähenenud on toitainete väljavedu 54-lt 41-le (sellest juust 44-lt 35-le) ja tekstiilsaaduste väljavedu 205-lt 187-le milj. frangile, kuna metallitööstussaaduste ja keemiasaaduste eksport näitab väikest tõusu. Sisseveo langus tuleb panna pea eranditult sisseveo kontrolli ja suurenenud sisseveokitsenduste arvele.

Kaubavahetus Eestiga kujunes möödunud aastal järgmiseks: sissevedu Eestist 355 000 fr. (1933. a. 321 000 fr.) ja väljavedu Eestisse 486 000 fr. (1933. a. 363 000 fr.), vahe meie kähjuks 131 000 fr. (1933 — 42 000 fr.). Rõõmustav nähtus on siiski, et meie väljavedu Šveitsi on suurenenud, vaadatuna ka möödunud aastal kasvanud kitsenduste.

Väliskaubanduse poliitikas on sisseveokitsenduste alal jõutud teataval määral küllastuseni. Viimasel ajal on uusi kitsendusi tulnud juurde märksa vähem kui varem. Samal ajal on teinud mõningaid edusamme vahetuskaubanduse korraldamine maadega, kus kehtimas deviiside kitsendused.

Saksaga sõlmiti 8. XII. 1934 lisakokkulepe 26. VII 1934 kliiring-kokkuleppele. Uus kokkulepe osutus tarvilikuks, kuna Šveitsi väljaveo ootamatu tõus Saksa ähvardas kompromiteerida kliiringlepe tulemusi laenuteenistus-summade transferdi alal Saksas. Selle tõttu tuli piirata Šveitsi väljavedu Saksa 15 milj. fr-le kuus, et Saksa kaupade impordist üle selle sissetulevatest summadest jatkuks ka laenuteenistuse ja turismi liikumise otstarveteks.

Šveitsi majanduse üldseisukord tekitab ametlikes ringkonnis järjest rohkem muret. Selle väljenduseks tuleb lugeda majandusdepartemangu juhi liidunõunik Schulthessi palju tähelepanu äratanud kõnet Aaraus 29. XI 1934. Schulthess juhtis tähelepanu eriti eksporttööstuse raskele seisukorrale, mis andis ülalpidamist tähtsale osale elanikkonnast, kuid ei suuda võistelda edukalt välisurgudel produktioonikulude kõrguse tõttu. Olevat vajaline alandada hindade-taset, et võimaldada töötasude alandamist ja seega produktioonikulude alandamist üldse. Samu mõtteid korraldas Schulthess ka liiduparlamendi detsembri sessioonil. Vastavalt sellele, on liiduvalitsus astunud samme kiisumuse põhjalikuks selgitamiseks ja mõningate ettepanekute väljatöötamiseks hindade alandamiseks.

Rahaturu seisukord läinud aasta viimasel veerandil peegeldas majandusliku seisukorra halvenemise tendentsi. Börsil eelistati silmnähtavalt kindlamat pikaajalist kapitalimahutust obligatsioonidesse, milliste indeks tõusis 107-lt 10. XI 109-ni 25. XI, kuna aktsiate indeks samal ajal langes 113-lt 110-le. Schulthessi kõne 29. XI, mis andis lootusi eksporttööstuse seisukorra paranemiseks, tõi murrangu, mis väljendus obligatsioonide indeks languses 106-le, kuna aktsiate indeks paranes 112-ni 22. XII ja 115-ni 10. I. Tendentsi muutust soodustas ka obligatsioonide müük välismaalaste arvel, kes oma kapitalile otsisid nähtavasti soodsamaid mahutusvõimalusi.

Šveitsi frangi kurss allus teatavatele kõikumistele teiste kuldvaluutade suhtes. Vaadatuna väiksematele kullamüükidele Rahvuspanga poolt, langes ta aasta lõpul pisut alla kullapariteedi prants. frangi ja florini vastu ja püsis sel tasemel ka jaanuaris. Rahvuspanga kattetagavara kannatas selle all siiski vähe ja katteprotsent, mis tõusis oktoobris 93-lt 95,6-ni, püsis sel tasemel.

SOOME.

Soome-Eesti kaubandusühingu asutamine Helsingis.

Establishment of Esto-Finnish Trade Association at Helsinki.

2. aprillil asutati Helsingis. Soome-Eesti kaubandusühing (Suomalais-virolainen Kauppayhdistys) eesmärgiga kaasa aidata nime-

tatud riikide majanduslike suhete lähendamiseks (informatsiooni kogumise ja vahetamise teel, osavõtmisega vastavatest nõupidamis-

test, uute küsimuste algatamisega jne.). Ühingu liikmeteks võivad olla nii organisatsioonid kui üksikisikud. Juhatus uues ühingu koosneb 9 isikust, kes oma keskeid valivad 5-liikmelise töötöimkonna. Juhatusse valiti direktor Ahlgren, direktor I. Jokinen, mag. U. Kivimäki, mäenõunik A. Kolehmainen, direktor Koskelainen, senaator dr. Lou-

hivuori, mag. E. Nousiainen, mag. Palojärvi ja kol. P. Talvela. Lisaliikmeteks töötöimkonda valiti dir. Ahlgren ja mag. Nousiainen. Juhatuses esimeheks valiti dr. Louhivuori, abiesimeheks A. Kolehmainen, sekretäriks toimetaja Tamminen ja laekahoidjaks kol. Talvela.

Rukkihinnad Soomes 1931—34 — Rye Prices in Finland, 1931—34.

Rukkihinnad Soomes neljal viimasel aastal on kujunenud nii, et oma rukki hind on suurtes joontes jälginud välismaa tollitud rukki hindu, arvatud välja erand 1931. ja 1934. a., mille põhjuseks olid 1931. a. mõnesugused raskused valuutaküsimustes ja 1934. a. korraldamata pakkumine siseturul. Üldine hinnakujunemine oli järgmine:

Aasta	Sisseveetava rukki hind		Oma rukki hind
	Smk. kg eif tollita	Smk. kg eif tollitud	
1931 I veerand	0,73	1,98	—
II "	0,85	2,10	1,97

Aasta		Sisseveetava rukki hind		Oma rukki hind
		Smk. kg eif tollita	Smk. kg eif tollitud	
1932	III "	0,79	2,04	—
	IV "	1,24	2,49	2,09
	I "	1,50	2,75	2,60
	II "	1,31	2,81	2,55
1933	III "	1,13	2,13	2,16
	IV "	1,11	2,36	2,25
	I "	1,08	2,28	2,27
	II "	0,99	2,24	2,35
1934	III "	0,89	2,14	2,09
	IV "	0,65	1,90	1,96
	I "	0,70	1,95	1,99
	II "	0,71	1,96	2,02
	III "	1,13	2,38	2,15
	IV "	1,05	2,30	2,18

Soome või väljavedu. — Finnish Butter Exports in 1934.

Soome või väljavedu 1934. a. oli 218 400 tünni, 1933. a. 233 278 tünni vastu. 1934. a. väljaveost langes 93,5% „Valio“ arvele ja nimelt 204 145 tünni. 1933. a. vedas „Valio“ välja 215 997 tünni, vähenemine seega viimasel aastal 11 842 tünni ehk 5,4%. Suuremaks ostjaks oli Inglise, kes ostis 1934. a. „Valio“ väljaveost 135 298 tünni (1933. a. 114 403 tünni). Saksamaa, kes ostis 1934. a. 64.879 t. (1933. a. 97 903 t.) kuna teistesse riikidesse kokku läks 1934. a. 3 968 t. (1933. a. 3 691 t.)

„Valio“ aastaaruandes on 1934. a. võituru kohta märgitud, et müügi korraldamine ei olnud sugugi kerge, eriti Inglises, kus tuli saada üle mitmesugustest raskustest ja kannatada ka hinnalanguse all.

	Taani	Soome	Rootsi	Uus-Meremaa
1933 (8. tün.)	105/9	100/5	96/1	81/1
1934 "	99/7	90/4½	88/11	72/8
Hinna langus tün.	6/2	10/¼	12/2	8/5

Manchesterite noteeringud olid 1933. a. ja 1934. a. kohta keskmiselt (v. tabel).

Soome või langes järelikult enam kui Taani või, kuid vähem Rootsi võist. Nii kui harilikult, oli Soome ja Taani või hinnavahe väiksem mais ning suurem augustist aasta lõpuni. Soome võimüüki on tugevasti mõjutanud odavama Rootsi ja Eesti või müük, mille sissevedu kasvanud.

„Valio“ maksis või eest meiereidele keskmiselt 1934. a. Smk. 20,37 eelmise aasta Smk. 21,33 vastu.

Käesoleva aasta esimese kolme kuu jooksul on Soomest veetud välja 53 297 tünni võid (2 707 tonni), eelmise aasta 48 111 tünni (2 444 tonni) vastu, kasv seega üle 10%. Väljaveetud võist läks Inglise 29 975 tünni, Saksa 21 835 tünni, Tšehhoslovakkiasse 1 450 tünni, Ameerikasse 20 tünni ja mujale 17 tünni. Inglise säilitas esikoha, kuid Saksa osa on kujunenud suhteliselt kõrgeks.

Piiritusetoodangu tõstmine. — Attempted Increase of Spirit Production.

Piiritusetoodangu tõstmiseks kavatsetakse ehitada uusi viinavabrikuid mitmele poole. Alul selgus aga ainult ühe suurema viinavabriku ehitamine O/Y Alkoholiõliike poolt Ida-

Soome, Ensosse. Uus viinavabrik, mille ehitamisega on tehtud juba algust, annaks aastatoodangu 500 000 liitrit piiritust, milleks vajatakse 7 kuni 8 milj. kg kartuleid. Kartuli

saatmine vabrikule raudteega on Karjala põllupidajale vaba. Et Enso ümbruse kartul läheb soodsate hindadega Kaulkopää tehaste

rajooni, siis peab uus viinavabrik arvestama eeskätt just kaugemalt saadetava kartuliga.

Uue viinavabriku ehituskuludeks on arvestatud 3 milj. Smk.

Kartuliosstud viinavabrikutesse 1935. a.

Purchases of Potatoes for Spirit Distilleries in 1935.

Viinavabrikute varustamine kartulitega, mis seni oli riigi viljakontori ülesandeks, läks hiljuti O/Y Aalkoholihiike hooleks. Aalkoholihiike kavatses kartuliosstud viia 40 000 000 kg peale senise 25 000 000 kg asemel. Sellest kogusest kavatsetakse osta kokku 30 000 000 kg eellepingutega märtsi ja aprilli jooksul ja ülejäänud kogus vabade os-

tudega turult. Kõige väiksem määr, mille peale saab teha eellepingut, oleks 1 vagun 9000 kuni 10 000 kg. Kartul peab olema üle 3 sm läbimõõduga, tärlsisesisaldusega 13%. Lepingutega müüdnud kartul võetakse vastu 1935. a. septembrist 1936. a. juunini. Kartuli hind määratakse kindlaks kord kuus.

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega märtsis ja aasta esimesel kolmel kuul 1933.—35. a. 1000 kr.-des.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, March and I I — 31. III 1933—35.

	Märts			I. I. — 31. III.				Märts			I. I. — 31. III.				
	Aasta	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.	Saldo	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.		Saldo	Aasta	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.	Saldo	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.	Saldo
Üldse — Total	1935	3 898	5 570	-1 572	14 698	14 781	- 83	Taani	1934	67	47	+ 20	261	188	+ 73
Sellest —	1934	3 840	4 591	- 751	10 800	11 568	- 768	Denmark	1933	109	34	+ 75	255	123	+ 132
Thereof:	1933	2 165	1 881	+ 384	6 247	6 185	+ 112	Hollandi	1935	75	116	- 40	300	246	+ 54
Briti	1935	1 592	1 006	+ 586	6 624	2 614	+ 4 010	Netherlands	1934	28	165	- 137	142	252	- 110
United Kingdom	1934	1 896	698	+ 698	3 878	1 778	+ 2 100		1933	57	36	+ 21	108	80	+ 28
	1933	610	266	+ 344	1 808	1 071	+ 737	Belgia	1935	54	72	- 18	238	294	- 56
Saksa	1935	782	1 806	- 1 024	2 444	3 932	- 1 488	Belgium	1934	76	63	+ 13	245	240	+ 5
Germany	1934	744	1 121	- 377	2 234	2 887	- 653		1933	206	72	+ 134	427	265	+ 162
	1933	315	456	- 141	887	1 601	- 714	Poola	1935	20	99	- 79	86	849	- 263
U. S. A.	1935	156	776	- 619	366	1 667	- 1 301	Poland	1934	62	94	- 32	189	232	- 43
U. S. A.	1934	46	271	- 225	127	929	- 802		1933	86	39	+ 47	250	132	+ 118
	1933	51	162	- 111	108	677	- 409	Norra	1935	81	12	+ 69	207	18	+ 189
Läti	1935	162	176	- 14	680	358	+ 322	Norway	1934	102	1	+ 101	297	10	+ 287
Latvia	1934	324	314	+ 10	923	667	+ 256		1933	56	4	+ 52	140	6	+ 134
	1933	229	149	+ 80	493	347	+ 146	Itaalia	1935	156	104	+ 52	612	272	+ 340
Prantsuse	1935	53	133	- 80	676	618	- 42	Italy	1934	30	63	- 33	81	157	- 76
France	1934	428	389	+ 39	910	892	+ 18		1933	-	32	- 32	-	62	- 62
	1933	193	81	+ 112	891	240	+ 651	Tšehho- slovakkia	1935	55	63	- 8	143	178	- 35
Rootsi	1935	199	121	+ 78	582	571	+ 11	Czechoslovakia	1934	2	41	- 39	17	171	- 154
Sweden	1934	132	144	- 12	430	419	+ 11		1933	4	19	- 15	12	353	- 341
	1933	61	63	- 2	151	219	- 68	Hispaania	1935	19	-	+ 19	61	5	+ 56
Soome	1935	201	213	- 12	547	530	+ 17	Spain	1934	16	27	- 11	151	68	+ 83
Finland	1934	139	199	- 60	297	460	- 163		1933	-	0,3	- 0,3	2	1	+ 1
	1933	61	69	- 8	150	202	- 52	Leedu	1935	23	31	- 8	99	86	+ 13
N. S. V. L.	1935	46	192	- 146	187	509	- 322	Lithuania	1934	18	8	+ 10	37	20	+ 17
U. S. S. R.	1934	54	288	- 234	106	623	- 517		1933	33	0,3	+ 32,7	86	1	+ 85
	1933	2	73	- 71	114	221	- 107	Šveits	1935	8	64	- 56	16	174	- 158
Taani	1935	97	78	+ 19	255	210	+ 45	Switzerland	1934	22	44	- 22	28	129	- 101
Denmark									1933	1	9	- 8	2	59	- 57

MEIE VALMISTAME:

kalosse ja botikuid, suve- ja rannakinge, võimlemiskinge, supelkinge ja spordisapaid, kummitalde, kontsakaitseid ja mängupalle, jalgratta kumme, vee-, auru-, kõrgesurve-, gaasi- ja õllevoolikuid ning spiraalvoolikuid kõiksugu otstarbeks, kum-

milahu, kumminööre, piimakannu- ja tihendusrõngaid, pudelišeibe, radeerkumme, kummikorke, pumba-klappe, puhvreid, transportrihmu, rattarehve, kummivaltse, tihenduskummi j.n.e ning kõiksuguseid tehnilisi kummitarbeasju tellimiste peale.

TALLINN, PIKK 33 — TELEFON 443-12

Ilmus

Herbert Haljaspõld

Ilmus

Ärielu Manuaal

I

kaubanduslik
terminoloogia

Hind 6 krooni

Kirjastus „Tarbeteos“ Tallinnas
1935

Esmakordselt on selles teoses korraldatud kogu eesti kaubanduslik sõnavara. Teose on sisuliselt heaks kiitnud Kaubandus-Tööstuskoda ja Üleriiklik Kaupmeeste Seltside Keskkliit. Teose lõpus ülevaatlik saksakeelne võti.